

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

**Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına
uyğun Hazırlanmış Maliyyə Hesabatları
və Müstəqil Auditorların Rəyi**
31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

Səhifə

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MƏLİYYƏ
HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN
MƏSULİYYƏTİNİN BÖYANI

1

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

2-3

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
MƏLİYYƏ HESABATLARI:

Məcmu gəlir haqqında hesabat	4
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	5
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	6
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	7
Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər	8-41

**MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI
RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

Bu bəyannamə, "MAX" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin (bundan sonra "Cəmiyyət") maliyyə hesabatları ilə bağlı Cəmiyyət rəhbərliyinin və müstəqil auditorların məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi ilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2022-ci il tarixinə Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətini, həmin ildə başa çatmış il üzrə əmaliyyat nöticələrini, kapitalda dəyişiklikləri və pul vəsaitlərinin hərəkətini eks etdirən maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") uyğun olaraq düzgün hazırlanması üzrə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıda göstərilənlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsədə uyğun taxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- MHBS-ə riayət olunması və ya əgər hər hansı bir kənarlaşma varsa onun maliyyə hesabatlarında bəyan edilməsi və izahı; və
- Yaxın gələcəkdə Cəmiyyət işini normal şərtlər altında davam etdiriyi halda, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının fasiləsizlik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Cəmiyyət daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilər hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün eks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Cəmiyyətin aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanuna uyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatları 28 mart 2023-cü il tarixində Cəmiyyətin rəhbərliyi tərəfindən təsdiq edilmişdir.

Rəhbərliyin adından:

Anar Abasov
Baş direktor

28 mart 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Cəmilə Hüseynova
Baş mühasib

28 mart 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

“MAX” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin Səhmdarları və Rahbarliyinə:

Giriş

Biz “MAX” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin (bundan sonra “Cəmiyyət”), 31 dekabr 2022-ci il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə mənsəb və ya zərər və digər məcmü gəlir haqqında hesabatdan, kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatdan və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatdan, habelə uçot siyasetinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditini aparmışq.

Bizim rəyimizə əsasən, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Cəmiyyətin 31 dekabr 2022-ci il tarixinə olan maliyyə vəziyyətini, habelə göstərilən tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli şəkildə əks etdirir.

Rəy üçün Əsaslar

Biz audit Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun olaraq aparmışq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Maliyyə Hesabatlarının Auditü üçün Auditorun Məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının “Etika möcəlləsinin” (MBESS möcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə, eləcə də MBESS möcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmak üçün yetərlidir və münasibdir.

Maliyyə Hesabatları üzrə Rəhbərliyin və İdarəetmə Səlahiyyətləri verilmiş Şəxslərin Məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının MHBS-yə uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün şəkildə təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, firldaqcılıq və ya xətalar nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Cəmiyyəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Cəmiyyətin fasılısız fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasılısız fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçutunun fasılısız fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İdarəetmə səlahiyyətləri verilmiş şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə Hesabatlarının Auditü üzrə Auditorların Məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, firildaqçılıq və ya xətalar nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığını dair kafı əminlik əldə etmək və rəyimizi özündə aks etdirən auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafı əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin bu səviyyədə olan əminlik də əhəmiyyətli təhriflərin möveud olduğu hallarda, BAS-a uyğun olaraq aparılmış auditin belə təhrifləri həmişə aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər firildaqçılıq və ya xətalar nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə hazırlanmış maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

Audit zamanı biz BAS-in tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi peşəkar mühakimə tətbiq edir və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya xətalar nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olması risklərini müəyyən edərək qiymətləndirir, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirərək həyata keçirir və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib olan audit sübutları əldə edirik. Firildaqçılıq nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhrifləri aşkarlamamaq riski xətalar nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhrifləri aşkarlamamaq riskindən daha yüksəkdir, çünki firildaqçılıq, sözleşmə, saxtakarlıq, qərəzli hərəkətsizlik, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudecasına pozulmasından ibarət ola bilər;
- Cəmiyyətin daxili nəzarət sisteminin effektivliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə uyğun olan audit prosedurlarının işlənilib hazırlanması üçün daxili nəzarət sistemi barədə anlaysış əldə edirik;
- İstifadə edilmiş uçot siyasetinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilən uçot qiymətləndirmələrinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məqsədə uyğunluğunu qiymətləndiririk;
- Mühasibat uçotunun fasılısızlık principinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutları əsasında Cəmiyyətin fəaliyyətini fasılısız davam etdirmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisə və ya şərtlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin möveud olub-olmadığını dair nəticə çıxarıraq. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu haqqında nəticə çıxardığımız halda, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməli və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət olmadığı halda, rəyimizə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixinədək əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Bununla belə, gələcək hadisə və ya şərtlər Cəmiyyətin fasılısız fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər;
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas eməliyyatların və hadisələrin maliyyə hesabatlarında ədalətli şəkildə təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.

Biz digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddəti, habelə əhəmiyyətli audit nəticələri, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarət sistemində aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında idarəetmə səlahiyyətləri verilmiş şaxslərə məlumat veririk.

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azerbaijan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Gəlirlər	6, 24	3,321,430	2,875,365
Satışların maya döyəri	7	(1,946,879)	(1,655,992)
Ümumi mənfəət		1,374,551	1,219,373
Inzibati xərclər	8	(639,291)	(575,760)
Əməliyyat mənfəəti		735,260	643,613
Xarici valyuta zərəri, xalis		(3,923)	(3,418)
Maliyyə xərcləri	9, 24	(51,045)	(63,348)
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir		680,292	576,847
Mənfəət vergisi xərci	10	(161,944)	(116,347)
İl üzrə xalis mənfəət		518,348	460,500
İL ÜZRƏ CƏMİ MƏCMU GƏLİR		518,348	460,500

Cəmilə Hüseynova
Baş mühasib

28 mart 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8-41-ci səhifələrdə təqdim edilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir.

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT
 31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNƏ
 (Azerbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
AKTİVLƏR			
Cari aktivlər:			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	11, 24	4,081	34,568
Ticarət fəaliyyəti ilə bağlı debitor borçları	12, 24	227,887	93,949
Müqavilə aktivləri	13	166,679	173,751
Avans ödənişləri	14	91,750	112,583
Mal-material ehtiyatları	15	745,894	594,024
Digər cari aktivlər	16	50,004	25,772
Cəmi cari aktivlər		1,286,295	1,034,647
Uzunmüddətli aktivlər:			
Müqavila aktivləri	13	333,359	347,503
Omlak, tikili və avadanlıqlar	17	244,633	196,918
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		577,992	544,421
CƏMI AKTİVLƏR		1,864,287	1,579,068
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Cari öhdəliklər:			
Kreditor borçları və digər ödəniləcək vəsaitlər	18	389,226	256,708
Ödəniləcək dividendlər	19, 24	146,204	308,204
İcarə öhdəliyi	20	70,119	9,645
Borc almılmış vəsaitlər	21, 24	127,521	303,445
Ödəniləcək vergilər		78,342	22,569
Cəmi cari öhdəliklər		811,412	900,571
Uzunmüddətli öhdəliklər:			
İcarə öhdəliyi	20	71,351	-
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi	10	104,135	142,567
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər		175,486	142,567
Cəmi öhdəliklər		986,898	1,043,138
KAPİTAL:			
Nizamnamə kapitalı	22	2,000	2,000
Bölgündürüləməmiş mənfəət		875,389	533,930
Cəmi kapital		877,389	535,930
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		1,864,287	1,579,068

Rəhbərliyin adından:

Anar Abbasov
Baş direktor

28 mart 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Cəmilə Hüseynova
Baş mühasib

28 mart 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8-41-ci səhifələrdə təqdim edilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir.

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan manatı ilə)

	Nizamnamə kapitalı	Bölüşdürülmə- miş mənfəət	Cəmi kapital
1 yanvar 2021-ci il	<u>2,000</u>	<u>254,252</u>	<u>256,252</u>
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	460,500	460,500
İl ərzində elan edilmiş dividendlər və vəsaitlərin geri alınması	-	(180,822)	(180,822)
31 dekabr 2021-ci il	<u>2,000</u>	<u>533,930</u>	<u>535,930</u>
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	518,348	518,348
İl ərzində vəsaitlərin geri alınması	-	(176,889)	(176,889)
31 dekabr 2022-ci il	<u>2,000</u>	<u>875,389</u>	<u>877,389</u>

Rəhbərliyin adından:

Anar Abasov
Baş direktor

28 mart 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8-41-ci sahifələrdə təqdim edilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsinə təşkil edir.

Cəmilə Hüseynova
Baş mühasib

28 mart 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
 31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
 (Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir			
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlirlərin xalis pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə üzləşdirilməsi üzrə düzəlişlər:			
Amortizasiya xərcləri	8	138,940	105,596
Maliyyə xərcləri	9	51,045	63,348
Xarici valyuta üzrə zərər, xalis		3,923	3,418
Dövriyyə kapitalında hərəkətlərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti		866,354	749,209
Əməliyyat aktivləri və öhdəlikləri üzrə dəyişikliklər:			
Ticarət fəaliyyəti ilə bağlı debitor borcuları		(133,938)	199,742
Müqavilə aktivləri		21,216	(116,767)
Avans ödənişləri		20,833	(19,006)
Mal-material ehtiyatları		(151,870)	(193,519)
Digər cari aktivlər		(24,232)	(11,196)
Kreditör borcuları və digər ödəniləcək vəsaitlər		136,441	145,026
Ödəniləcək vergilər		(8,314)	(40,903)
Alınmış avans vəsaitləri		-	(35,738)
Əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri		726,490	676,848
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(136,289)	(125,169)
Xalis əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri		590,201	551,679
İNVESTİSİYA FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Əmlak, tikili və avadanlıqların satın alınması		-	(487)
İnvestisiya fəaliyyətinə yönəlmış xalis pul axımları		-	(487)
MALİYYƏ FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Dividendlər və vəsaitlərin geri alınması	19	(338,889)	(352,522)
Lizinq öhdəliyinin ödənilməsi	20	(71,895)	(74,700)
Borc alınmış vəsaitlər üzrə daxil olmalar	21	243,838	244,660
Borc alınmış vəsaitlərin ödənilməsi	21	(419,762)	(304,875)
Borc alınmış vəsaitlər üzrə ödənilmiş maliyyə xərcləri	21	(33,980)	(55,000)
Maliyyə fəaliyyətində istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		(620,688)	(542,437)
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİNDE XALIS (AZALMA)/ARTMA		(30,487)	8,755
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, ilin əvvəlində	11	34,568	25,813
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, ilin sonunda	11	4,081	34,568

Rəhbərliyin adından

Anar Abasov
Baş direktor

28 mart 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Cəmilə Hüseynova
Baş mühasib

28 mart 2023-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

8-41-ci səhifələrdə təqdim edilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir.

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan manatı ilə)

1. CƏMIYYƏT VƏ ONUN ƏMƏLİYYATLARI

“MAX” MMC (“Cəmiyyət”) 23 avqust 2005-ci il tarixində, Azərbaycan Respublikasının qanunlarına əsasən, 1000557221 nömrəsi ilə qeydiyyata alınmış və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq təsis edilmişdir.

Cəmiyyətin hüquqi ünvani və iş yeri

Cəmiyyətin hüquqi ünvani Mir Cəlal küçəsi 61, Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikasıdır.

Osas fəaliyyət yeri Füzuli küçəsi 47, Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikasıdır.

Cəmiyyətin səhmdarları

31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərinə Cəmiyyətin nizamnamə kapitalı, tam ödənilmiş və dəyəri 2 AZN olan 1,000 paydan ibarət olmuşdur.

Cəmiyyətin mülkiyyət strukturu 31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə aşağıdakı kimi olmuşdur:

Səhmdar	31 dekabr 2022-ci il, %	31 dekabr 2021-ci il, %
Cənab Anar Abasov	1.00	1.00
“MAX” MMC (Gürcüstan)	73.99	73.99
“Paşa Investments” MMC	25.01	25.01
Cəmi	100.00	100.00

Hesabat tarixinə Cəmiyyətin ən üst nəzarətedici tərəfi cənab Anar Abasovdur.

Cəmiyyətin əsas fəaliyyəti

Cəmiyyətin fəaliyyətinə aşağıdakı xidmətləri daxildir:

- Çap və surətçixarma avadanlıqlarının satışı;
- Çap xidmətləri üzrə gəlirlər;
- Çap avadanlıqları üzrə təmir və istismar xidmətləri.

Cəmiyyətin əməliyyat mühiti

Cəmiyyətin fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilir. Cəmiyyət inkişaf etməkdə olan bazarın xüsusiyyətlərini əks etdirən Azərbaycanın iqtisadi və maliyyə bazarları ilə qarşılıqlı fəaliyyət göstərir. Hüquq, vergi və tənzimləyici strukturlar daimi inkişafdadır, bununla belə mütəmadi olaraq yeni şəhərlər, dəyişikliklər məruz qalırlar, bu isə öz növbəsində digər hüquqi və maliyyə çətinlikləri ilə birlikdə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən müəssisələrin üzəşdiyi problemləri daha da gücləndirir.

Azərbaycan iqtisadiyyatı həmçinin beynəlxalq enerji qiymətləri səviyyəsindən əhəmiyyətli dərəcədə asılıdır. Xam neftin qiyməti ilin birinci yarısında təchizat ilə bağlı çətinliklər səbəbindən artmış, lakin ilin ikinci yarısından cübarən mümkün iqtisadi tonozzülə bağlı çətinliklər tələbi azaldığından neft qiymətləri ümumilikdə azalmışdır. “Brent” markalı neftin spot qiyməti 2022-ci ilda 1 barrel üçün orta hesabla 100 ABŞ dolları təşkil etmişdir. Yüksök neft qiymətləri ölkənin iqtisadi inkişafını dəstəkləmişdir.

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

2015-2016-ci illərdə Azərbaycan manatının dəyərdən düşməsi biznes mühitində ciddi qeyri-müəyyənliliklərə səbəb olmuşdur. Bu səbəbdən hökumət son 5 ildə sabit məzənnəni qorumaq üçün bütün lazımi tədbirləri həyata keçirmişdir. Nəticədə, neftin dünya bazarındaki qeyri-sabit qiyməti yerli valyutaya təsir göstərməmiş, eləcə də biznes mühitində qeyri-müəyyənlilik artmamışdır. COVID-19 koronavirus pandemiyası 2020-ci ildə müəssisələrə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərmişdir, lakin hökumətin uğurlu peyvənd kampaniyasından sonra müəssisələrin əksariyyəti 2021-ci ilin birinci yarısında davamlı olaraq öz normal fəaliyyətinə qayıtmışdır. Qarabağ regionunda atəşkəs razılaşmasının davam etməsi biznes mühitini də müsbət təsir göstərir, çünki investisiyaların cəlb edilməsi və işğaldan azad edilmiş ərazilərin inkişafı üçün hökumət tərəfindən həyata keçirilən bir sıra layihələr mövcuddur.

ÜDM 2021-ci ilde müqayisədə 2022-ci ildə 4.6% artaraq 133.8 milyard AZN-ə (78.7 milyard ABŞ dolları) çatmışdır. Dövlət Gömrük Komitəsinin statistikasına əsasən 2022-ci il ərzində Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət dövriyyəsi təqribən 52.69 milyard ABŞ dollarına çatmışdır. Bu məbləğin 38.15 milyard ABŞ dolları ixrac olunan məhsulların, 14.54 milyard ABŞ dolları isə idxlə olunan məhsulların payına düşmüştür.

Beynəlxalq kredit reytinq agentlikləri mütəmadi olaraq Azərbaycan Respublikasının kredit reytinqini qiymətləndirirlər. “Fitch” və “S&P” Azərbaycan Respublikasının reytinqini “BB+” olaraq qiymətləndirmişdir. “Moody’s Investors Service” ölkə üçün “Bal” kredit reytinqini təyin etmişdir.

2. MÜHÜM MÜHASİBAT UÇOTU PRİNSİPLƏRİ

Hazırkı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında tətbiq edilən əsas uçot prinsipləri aşağıda göstərilmişdir:

Maliyyə hesabatlarının tərtibatının əsasları

Hazırkı maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mütəsəbit Standartları Şurası (BMSŞ) tərəfindən dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları (“MHBS”) və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına Şəhərlər Komitəsi (“MHBSŞK”) tərəfindən dərc edilmiş şəhərlər əsasında hazırlanmışdır.

Maliyyə hesabatları tarixi dəyər əsasında hazırlanmışdır. Tarixi dəyər, ümumiyyətlə, aktivlər müqabilində verilən ödənişin ədalətli dəyərinə əsaslanır.

Fasiləsizlik prinsipi

Hazırkı maliyyə hesabatları Cəmiyyətin fasiləsizlik prinsipi əsasında yaxın gələcəkdə işini normal şərtlər altında davam etdirəcəyini nəzərdə tutur.

Rəhbərlik hesab edir ki, Cəmiyyət yaxın gələcəkdə fəaliyyətini davam etdirəcək və Cəmiyyətin ləğv edilməsinə nə istək, nə də ehtiyac olacaq, eləcə də fəaliyyəti dayandırmaq və ya Azərbaycan Respublikasının qanunları və ya normativ aktları əsasında kreditorlardan qorunmaq üçün müdafiə axtarmaq üzrə nə niyyət, nə də zərurət mövcuddur. Buna görə, aktivlər və öhdəliklər adı fəaliyyət gedişində Cəmiyyətin aktivləri reallaşdırmaq və öhdəlikləri yerinə yetirmək qabiliyyətinə malik olması fərziyyəsi ilə hesabatlarda əks etdirilmişdir. Bəzi maliyyə hesabatları standartları rəhbərlik tərəfindən Cəmiyyətin fasiləsizlik prinsipinə dair dəyərləndirmənin aparılması üzrə konkret tələbləri və nəzərə alınması olan müəyyən məsələləri və fasiləsizlik prinsipi ilə əlaqədar bir sıra açıqlamaların hesabatlara daxil edilməsini əhatə edir.

Rəhbərliyin fasiləsizlik prinsipi üzrə ehtimalının qiymətləndirməsi, müəyyən bir müddətdə, hadisələrin və ya şərtlərin gələcək inkişafı ilə əlaqədar subyektiv qərarların qəbul edilməsini nəzərdə tutur.

"MAX" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Əsas mühasibat prinsipləri aşağıda göstərilmişdir:

Cari və uzunmüddətli təsnifləşdirmələr

Cəmiyyət aktiv və öhdəlikləri cari/uzunmüddətli təsnifləşdirmələr əsində maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda təqdim edir. Aktiv aşağıdakı hallarda cari aktiv sayılır:

- Adi əməliyyat dövründə satılması və ya istehlak edilməsi nəzərdə tutulduğda və ya satılması ehtimal edildikdə;
- İlkin olaraq ticarət məqsədilə saxlanıldıqda;
- Hesabat tarixindən sonrakı 12 ay ərzində satılması ehtimal edildikdə; və ya
- Hesabat tarixindən ən azı on iki ay sonra mübadiləsinə və ya istifadəsinə məhdudiyyət qoyulmayan pul vəsaiti və ya onun ekvivalenti formasında olduqda.

Digər bütün aktivlər uzunmüddətli aktivlər sayılır.

Öhdəlik aşağıdakı hallarda cari öhdəlik sayılır:

- Adi əməliyyat dövrü ərzində ödənilməsi gözləniləndikdə;
- İlkin olaraq ticarət məqsədilə saxlanıldıqda;
- Hesabat tarixindən sonrakı 12 ay ərzində satılması ehtimal edildikdə; və ya
- Hesabat dövründən sonra ən azı on iki ay müddətində öhdəliyin ödənilməsini təxirə salmaq üzrə qeyri-şərtsiz hüquq mövcud olmadıqda.

Cəmiyyət bütün digər öhdəlikləri uzunmüddətli öhdəliklər olaraq təsnif edir. Təxirə salılmış vergi aktivini və öhdəliyi uzunmüddətli aktiv və öhdəliklər kimi təsnif edilir.

Müştərilərlə bağlanmış müqavilələr üzrə gəlirlər

15 sayılı MHBS, müəssisələrə müştərilər ilə bağlanmış müqavilələr üzrə gəlirlərin uçotu üzrə vahid məcmu modeli tətbiq edir.

15 sayılı MHBS-in əsas prinsipinə əsasən Cəmiyyət müştərilərə və olunmuş məhsul və xidmətlərin çatdırılmasını özündə əks etdirən galiri, bu məhsul və xidmətlərin mübadiləsi üzrə ehtimal olunan dəyərində tanımalıdır. Standart xüsusiylə gəlirlərin tanınması üçün 5 addımlı bir yanaşma təqdim edir:

- 1-ci addım: Müştərilərlə bağlanmış müqavilə(lə)ri müəyyən etmək;
- 2-ci addım: Müqavila öhdəliklərini müəyyən etmək;
- 3-cü addım: Əməliyyat qiymətini müəyyən etmək;
- 4-cü addım: Müqavila öhdəlikləri üzrə əməliyyat qiymətlərinin ayrılması;
- 5-ci addım: Müəssisə müqavilə öhdəliklərini yerinə yetirirə (yetirdiyi zaman) galirlərin tanınması.

15 sayılı MHBS-ə əsasən, müəssisə öhdəliyin icrası yerinə yetirildikdə, yəni konkret icra öhdəliyinin əsasını təşkil edən mal və ya xidmətlərin "nəzarəti" müştəriyə ötürüldükdə galirləri tanır.

İşçilərlə bağlı xərclər və müvafiq ayırmalar

Əmək haqları, məvaciblər, Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunda ödənişlər, məzuniyyət və bülletenlər üzrə illik ödənişlər, mükafatlar və pul şəklində olmayan imtiyazlar Cəmiyyətin işçiləri tərəfindən müvafiq xidmətlər göstərildikdə hesablanır.

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azerbaycan manatı ilə)

Vergi qanunvericiliyi

Mənfaət vergisi

Mənfaət vergisi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir.

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfaəti əsasında hesablanır. Məcmu gəlir hesabatındaki bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfaəti maliyyə hesabatlarındakı mənfaətdən fərqlənir. Cəmiyyətin cari mənfaət vergisi xərci, hesabat dövründə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi isə aktiv və öhdəliklərin mühasibat uçotuna uyğun qalıq dəyərləri ilə onların vergiyə uyğun qalıq dəyərləri arasındaki fərqlərdən yaranan və gələcəkdə ödəniləcək və ya geri alınacaq məbləğlər əsasında hesablanır və bu zaman balans öhdəliyi üsulundan istifadə edilir. Təxirə salınmış vergi öhdəliyi ümumiyyətlə bütün vergi bazasını arturan maddələr üçün hesablanır, təxirə salınmış vergi aktivini isə bu aktivdən gələcəkdə istifadə etmək üçün kifayət qədər mənfaətin olması təxminini nəzərə alıñaraq tanınır. Müvəqqəti fərqlərin mühasibat mənfaətinə və vergi mənfaətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda (biznes kombinasiyaları istisna olmaqla), belə vergi aktiv və öhdəlikləri tanınır.

Təxirə salınmış vergi aktivinin qalıq dəyəri hesabat tarixində nəzardən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfaət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivin reallaşdırılmasına imkan vermirsa bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmaq üçün azaldılır.

Təxirə salınmış vergini hesablayarkən vergi aktivinin reallaşdırılması və ya öhdəliyin ödənilmesi zamanı qüvvədə olan vergi dərəcəsindən istifadə edilməlidir. Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa məcmu gəlir hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər da səhmdar kapitalında öz əksini tapır.

Aşağıdakı hallarda təxirə salınmış vergi aktivini və təxirə salınmış vergi öhdəliyi əvəzləşdirilərək xalis şəkildə ilin əvvəlinə MHBS uyğun hazırlanmış maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında təqdim edilə bilər:

- Cəmiyyətin cari mənfaət vergisi aktivini mənfaət vergisi öhdəliyi ilə əvəzləşdirmək üçün qanuni və icrası mümkün olan hüquq mövcud olduqda; və
- Təxirə salınmış aktiv və öhdəliklər bir vergi orqanı tərəfindən tətbiq edilən gəlir vergisinə aid edildikdə və bu vergilər üzrə öhdəlik eyni müəssisəyə məxsus olduqda.

Mənfaət vergisi Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən şirkətlərdən 20% həcmində tutulur.

Əlavə dəyər vergisi

Ödəniləcək ƏDV və iddia olunan alınacaq ƏDV arasındakı fərq hesabat ayından sonra 20 gün ərzində dövlət bütçəsinə ödənilir. Satış ilə əlaqədar ödəniləcək əlavə dəyər vergisi, vergi orqanlarına aşağıda qeyd edilmiş tarixlərdən daha tez olunuda ödənilir: (a) müştərilərdən alınacaq vəsaitlərin alındığı zaman, və ya (b) mal və ya xidmətlərin müştərilərə təqdim edilməsi zamanı. Alınacaq ƏDV bir qayda olaraq, ƏDV hesab fakturası alındıqdan sonra, ödəniləcək ƏDV ilə əvəzləşdirilir.

Satış və alış ilə əlaqədar olan ƏDV maliyyə vəziyyəti hesabatında ümumi məbləğdə uçota alınır və aktiv və öhdəlik kimi ayrıca olaraq açıqlanır. Alınacaq vəsaitlərin dəyərsizləşməsi ilə əlaqədar ehtiyat yaradıldıqda, dəyərsizləşmə zərəri ƏDV daxil olmaqla borcluya aid olan ümumi məbləğin tərkibində uçota alınır.

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azerbaycan manatı ilə)

ƏDV depozit hesabı

Əlavə Dəyər Vergisi (“ƏDV”) depozit hesabı sistemi 2008-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyi tərəfindən ƏDV ilə bağlı neqativ halların qarşısını almaq məqsədilə təqdim edilmiş sistemdir.

1 yanvar 2008-ci il tarixindən Vergilər Məcəlləsinə edilmiş düzəlişlərə əsasən, ƏDV ödənişinin məbləği təqdim olunmuş ƏDV hesab-fakturalarına uyğun olaraq vergi ödəyicisinin ƏDV depozit hesabında aparılan əməliyyatlar çörçivəsində bu hesaba ödənilmiş olduğu vergi məbləğidir.

Bu modulun köməkliyi ilə, vergi ödəyicisi ƏDV hesab fakturasında qeyd olunmuş ƏDV məbləğini digər vergi ödəyicisinin ƏDV depozit hesabına ödəyir. Eyni zamanda Dövlət bütçəsi qarşısında bütün növ vergi öhdəlikləri və gömrük komitəsinə ödənilməli olan idxlə əməliyyatları ilə bağlı ƏDV məbləğləri vergi ödəyicisi tərəfindən ƏDV depozit hesabı vasitəsilə ödənilə bilər. Ödənilmiş məbləğlər barədə məlumat Vergilər Nazirliyi tərəfindən Baş Dövlət Xəzinədarlığına və daha sonra Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankına (“ARMB”) ötürülür. Mərkəzi Bank Baş Dövlət Xəzinədarlığı (“BDX”) tərəfindən təqdim olunmuş məlumat əsasında məbləğlərin müvafiq yerli xəzinədarlıq orqanlarına köçürülməsini təmin edir. Vergilər Nazirliyi təqdim olunmuş məlumatda qeyd edilən məbləğlərin vergi ödəyicisinin şəxsi faylinə daxil edilməsini təmin edir. Cari sistem Vergilər Nazirliyinin Avtomatlaşdırılmış Vergi Məlumatı Sistemini qoşulmuşdur. Eyni zamanda BDX-də və ARMB-də elektron məlumat mübadiləsi təşkil olunmuşdur.

ƏDV depozit hesabının tətbiqi ödənişlərə və qaytarılan ƏDV məbləğlərinə vaxtı-vaxtında nəzarət etmək imkanı verir. Vergi borcları olan vergi ödəyiciləri bu məbləğləri yalnız Dövlət Büdcəsinə köçürüb bilər. Vergi ödəyiciləri banklara getmədən dövlət bütçəsinə, digər vergi ödəyicilərinin alt-hesablarına və gömrük komitəsinə depozit hesabı vasitəsilə ödəniş edə bilərlər. Vergilər Nazirliyi xüsusi program təminatından istifadə etməklə depozit hesabıyla aparılan bütün əməliyyatlara avtomatik şəkildə nəzarət edir.

ƏDV depozit hesabındaki vəsaitlərdən istifadə məhdudlaşdırılmışdır və yalnız ƏDV və digər müvafiq vergilərlə bağlı əməliyyatlar üçün istifadə edilə bilər.

Maliyyə alətləri

Cəmiyyət, maliyyə aləti üzrə müqavilə təreflərinən biri olduqda, maliyyə alətləri və maliyyə öhdəlikləri onun maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında təminir. Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ilkin olaraq ədalətli dəyərlə ölçülür. Maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin alınması və ya yaranması ilə birbaşa əlaqəli olan əməliyyat xərcləri (mənfeət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə ölçülən maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərindən başqa) əlavə edilir və ya ilkin təminməda maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyərindən, müvafiq olaraq, əlavə edilir və ya çıxılır. Mənfeət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə təminan maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin alınmasına birbaşa aid olan əməliyyat xərcləri dərhal mənfeət və ya zərərdə təminir.

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivlərinin müntəzəm şəkildə satın alınması və ya satılması satış tarixi əsasında təminir və ya xitam verilir. Bütün təminmiş maliyyə aktivləri sonradan, maliyyə aktivlərinin təsnifatına əsasən, amortizasiya edilmiş dəyərdə və ya ədalətli dəyərdə bütünlükə ölçülür.

Maliyyə aktivlərinin təsnifikasi

Aşağıdakı şərtlərə cavab verən borc alətləri sonradan amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür:

- Maliyyə aktivlə müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq pul vəsaitlərinin axımının yiğilması üçün maliyyə aktivlərinin saxlanması məqsədi daşıyan biznes modeli çörçivəsində saxlanılır; və
- Maliyyə aktivlə üzrə, müqavilənin şərtləri müəyyən edilmiş tarixlərdə əsas pul vəsaitlərinin və ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə faizlərin ödənilməsini nəzərdə tutan pul vəsaitlərinin yaranmasına səbəb olur.

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azerbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı şörtlərə cavab verən borc alətləri sonradan digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyərlə ölçülür (DMGVƏD):

- Maliyyə aktivisi, müqavila şartlarına uyğun olaraq pul vəsaitləri axımının yiğilması və maliyyə aktivlarının satışı məqsədi daşıyan, biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- Maliyyə aktivisi üzrə, müqavilənin şartları müəyyən edilmiş tarixlərdə əsas pul vəsaitlərinin və ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə faizlərin ödənilməsini nəzərdə tutan pul vəsaitlərinin yaranmasına səbəb olur.

Adətən bütün digər maliyyə aktivləri sonradan mənfiət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə ölçülür (MZVƏD).

Yuxarıda göstərilənlərə baxmayaraq, Cəmiyyət maliyyə aktivinin ilkin tanınmasında aşağıdakı qəti seçimi/təyinatı hayata keçirə bilər:

- Müəyyən meyarlar qarşılandıqda Cəmiyyət, kapital investisiyası üzrə müvafiq ədalətli dəyərdə dəyişikliyin digər məcmu galirdə təqdimatı üçün qəti tədbirlər həyata keçirə bilər; və
- Cəmiyyət, uçot sistemində uyğunsuzluğu əhəmiyyətli dərəcədə azaltmaq məqsədilə, amortizasiya edilmiş maya dəyərində və ya DMGVƏD ölçülmə meyarlarına cavab verən borc investisiyasını əks keçid etməmək şartılı MZVƏD edə bilər.

Amortizasiya olunmuş dəyər və effektiv faiz dərəcəsi metodu

Effektiv faiz dərəcəsi metodu borc alətinin amortizasiya olunmuş dəyərinin hesablanması və faiz gəlirinin müvafiq dövr üzrə bölgü üsuludur. Satın alınan və ya yaranan kredit zərərinə məruz qalmış maliyyə aktivlərindən (yəni ilkin tanınma zamanı dəvərsizləşmiş aktivlər) başqa maliyyə aktivləri üzrə effektiv faiz dərəcəsi, ehtimal edilən kredit zərərləri istisna olmaqla borc alətinin nəzərdə tutulan müddəti və ya (tətbiq olunarsa) daha qısa müddət ərzində hesablanmış gölöçək nağd pul daxilolmalarını (o cümlədən effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz hissəsini təşkil edən ödənilmiş, yaxud alınmış bütün haqlar, ödənişlər, əməliyyat xərcləri və ya mükafatlar) ilkin tanınma anında xalis qalıq məbləğinədək diskontlaşdırılan dəqiq dərəcədir.

Alınmış və ya yaranmış kredit dəvərsizləşməsi üzrə maliyyə aktivləri üçün, kreditlə tənzimlənən effektiv faiz dərəcəsi, gözlənilən gölöçək pul vəsaitlərinin hərəkatını, ehtimal olunan kredit zərərləri daxil olmaqla, ilkin tanınma zamanı borc alətinin amortizasiya olunmuş dəyərinə diskontlaşdırılmaqla hesablanır.

Maliyyə aktivinin amortizasiya olunmuş dəyəri, ilkin tanımada maliyyə aktivinin əsas ödəniş çıxılmaqla, hər hansı zərər üzrə düzəliş edilməklə həmin ilkin dəyər ilə ümumi dəyər arasındaki fərq üzrə effektiv faiz dərəcəsini istifadə etməklə məcmu amortizasiya əlavə olunmaqla, maliyyə aktivinin ölçüldüyü dəyərdir. Maliyyə aktivinin ümumi qalıq dəyəri hər hansı bir zərər öhdəliyinə düzəliş edilməzdən əvvəl maliyyə aktivinin amortizasiya olunmuş dəyəri hesab olunur.

Faiz gəliri, daha sonra amortizasiya edilmiş dəyərdə və DMGVƏD ilə qiymətləndirilən borc alətlərinin effektiv faiz metodundan istifadə edilməklə tanınır. Alınmış və ya yaranmış kredit dəvərsizləşməsi üzrə yaranmış maliyyə aktivləri istisna olmaqla, maliyyə aktivləri üçün, faiz gəliri sonradan kredit itkisinə məruz qalmış maliyyə aktivləri istisna olmaqla, maliyyə aktivinin ümumi qalıq dəyərinə effektiv faiz dərəcəsini tətbiq etməklə hesablanır. Sonradan kredit dəvərsizləşməsi üzrə yaranmış maliyyə aktivləri üçün faiz gəlirləri effektiv faiz dərəcəsini maliyyə aktivinin amortizasiya olunmuş dəyərinə tətbiq etməklə tanınır. Oğər sonrakı hesabat dövrlərində kredit zərərinə məruz qalmış maliyyə aləti üzrə kredit riski maliyyə aktivinin artıq kredit zərərinə məruz qalmamasına səbəb olursa, faiz gəlirləri effektiv faiz dərəcəsini maliyyə aktivinin ümumi qalıq dəyərinə tətbiq etməklə tanınır.

"MAX" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Cəmiyyətin maliyyə aktivlərinin eksoriyyəti, daha sonra amortizasiya edilmiş dəyərlə ölçülmüş maliyyə aktivləri kimi təsnif edilmişdir. Cəmiyyətin maliyyə öhdəlikləri daha sonra amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülmüş maliyyə öhdəlikləri kimi təsnif edilmişdir. Cəmiyyət, mənfaət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə ölçülmüş hər hansı maliyyə öhdəliyinin təsnifatını seçmir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Cəmiyyət ehtimal olunan kredit zərəri modelini amortizasiya edilmiş dəyərlə və ya digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyərlə ölçülmüş maliyyə aktivlərinə tətbiq edir.

İlkin tanınmadan sonra maliyyə aktivi üzrə kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artıqda, bu maliyyə aktivi üçün ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat ömürlük ehtimal olunan kredit zərərinə bərabər dəyərdə ölçülür.

Oğr hesabat tarixində maliyyə aktivi üzrə kredit riski ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artmamışdırsa, bu maliyyə aktivi üçün ehtimal edilən kredit zərəri (sadələşdirilmiş yanaşmanın seçildiyi kreditor bərcələri istisna olmaqla) 12 aylıq ehtimal edilən kredit zərərlərinə bərabər dəyərdə ölçülür. Kreditor bərcələri və alınacaq digər vəsaitlər üçün, əhəmiyyətli bir maliyyələşdirmə komponentinin olub-olmamasından asılı olmayıaraq, ömür boyu ehtimal olunan kredit zərəri əsasında ölçülür.

Cəmiyyət ehtimal olunan kredit zərarını qiymətləndirmək üçün daxili modeldən istifadə edir. Model, 9 sayılı MHBS-ya uyğun olaraq tərtib edilmiş və qarşı tərəflərin kredit risklərinin qiymətləndirilməsi üçün maliyyə sisteminin xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq, qarşı tərəflərə hesab sistemini təyin etməklə hazırlanmışdır. Təyin edilmiş bal (reyting) fərdi şəkildə hesablanmış Defolt Ehtimaldır (DE). Aktivin bir bal qrupundan daha aşağı bal qrupuna keçməsi digər meyarlar arasında kredit riskinin əhəmiyyətli artımı hesab olunur.

Ədalətli dəyərin ölçüməsi

Ədalətli dəyər, ölçülmə tarixində bazar iştirakçıları arasında intizamlı əməliyyatda aktivi satmaq üçün qəbul edilmiş və ya öhdəliyi ötürmək üçün ödəniləcək qiymətdir. Ədalətli dəyərin ölçüməsinə əsasən, aktivin satılması və ya öhdəliyin ötürülməsi üzrə əməliyyat:

- aktiv və ya öhdəlik üçün əsas bazarda; və ya
- əsas bazarın yoxluğu şəraitində aktiv və ya öhdəlik üçün ən əlverişli bazarda baş verir.

Əsas bazar və ya ən əlverişli bazar Cəmiyyət tərəfindən elçatan olmalıdır. Aktiv və ya öhdəliyin ədalətli dəyəri bazar iştirakçılarının öz iqtisadi maraqlarına uyğun hərəkət etdiklərini nəzərə alaraq aktiv və ya öhdəliklərin ədalətli dəyərini müəyyənləşdirərkən bazar iştirakçılarının aktiv və ya öhdəliyin ölçüləsində istifadə etdikləri mülahizələrdən istifadə edilir. Qeyri-maliyyə aktivlərinin ədalətli dəyəri ölçülərkən bazar iştirakçısının aktivin ən çox və ən yaxşı istifadə tətbiqindən yaranınmaqla ondan istifadə etmək və ya başqa bazar iştirakçısına satmaq yolu ilə iqtisadi mənfaəti artırmaq bacarığı nəzərə alınır.

Cəmiyyət, həmin şəraitdə müvafiq olan və ədalətli dəyərin ölçüməsi üçün mövcud olan məlumatlar üzrə müvafiq müşahidə edilən gəlirlərin istifadəsini artırıran və müşahidə edilə bilməyən gəlirlərin istifadəsini azaldan qiymətləndirmə üsullarından istifadə edir.

Ədalətli dəyəri ölçülən və maliyyə hesabatlarında açıqlanmış bütün aktivlər və öhdəliklər aşağıda təsvir edilmiş və bütövlükdə ədalətli dəyərin ölçüməsi üçün mühüm olan ən aşağı səviyyədə məlumatlara əsaslanmış ədalətli dəyər iyerarxiyasında təsnifləşdirilir:

"MAX" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

- 1-ci Səviyyə – fəal bazarlarda oxşar aktivlər və öhdəliklər üzrə təyin edilmiş (nizamlanmamış) bazar qiymətləri;
- 2-ci Səviyyə – ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli məlumatın birbaşa və ya dolayısı ilə müşahidə oluna biləcəyi qiymətləndirmə üsulları;
- 3-cü Səviyyə – ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli məlumatın müşahidə edilmədiyi qiymətləndirmə üsulları.

Maliyyə hesabatlarında dövrü əsasda tanınmış aktivlər və öhdəliklər üzrə Cəmiyyət hər hesabat dövrünün sonunda yenidən təyin edilmiş təsnifatla (bütövlükdə ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün zəruri olan ən aşağı səviyyəli məlumata əsaslanmış) iyerarxiyada Səviyyələr arasında köçürmələrin olub-olmamasını müəyyən edir.

Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması

Cəmiyyət, yalnız aktiv üzrə pul daxil olmaları ilə bağlı müqavilə hüquqlarının vaxtı bitdikdə, yaxud maliyyə aktivini və aktiv üzrə mülkiyyət hüquqları ilə bağlı bütün risk və imtiyazları əsas etibarilə digər müəssisəyə ötürdükdə maliyyə aktivinin tanınmasını dayandırır.

Maliyyə öhdəlikləri və kapital

Borc və ya kapital alətləri olaraq təsnifat

Borc və kapital alətləri müqavilə üzrə razılaşmaların mahiyyəti və maliyyə öhdəliyinin və səmərəli alətin anlayışlarına uyğun olaraq maliyyə öhdəlikləri və ya kapital kimi təsnif edilir.

Kapital alətləri

Kapital aləti bütün öhdəliklər çıxılmaqla, müəssisənin aktivləri üzrə qalıq məbləği faizlərini təsdiq edən razılaşmadır. Cəmiyyətin kapital alətləri birbaşa xərclər çıxılmaqla, daxilolmalar üzrə tanınır.

Cəmiyyətin öz kapital alətlərinin geri alması birbaşa səhmdar kapitalında tanınır və çıxılır. Cəmiyyətin öz kapital alətlərini alması, satması, buraxması və ya ləğv etməsi üzrə mənşət və ya zərərdə heç bir mənşət və zərər tanınır.

Maliyyə öhdəlikləri

Bütün maliyyə öhdəlikləri sonradan effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə və MZVƏD əsasında tanınmaqla amortizasiya olunmuş dəyərlər ölçülür.

Maliyyə öhdəliyi (i) biznesin birləşməsi zamanı alıcıının şərti mükafatı olduqda, (ii) ticarət və ya (iii) MZVƏD üçün nəzərdə tutıldığı halda maliyyə öhdəlikləri MZVƏD üzrə təsnif edilir.

(i) Biznesin birləşməsi zamanı alıcıının şərti mükafatı olmayan, (ii) ticarət və ya (iii) MZVƏD üzrə təsnif edilməyən maliyyə öhdəlikləri sonradan effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə edərək amortizasiya olunmuş dəyərdə ölçülür. Effektiv faiz metodu maliyyə aktivi və ya maliyyə öhdəliyinin, yaxud maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri qrupunun amortizasiya olunmuş dəyərinin hesablanması və faiz göləri, yaxud faiz xərcinin müvafiq dövr üzrə bölüşdürülməsi üsludur. Effektiv faiz dərəcəsi borc alətinin nəzərdə tutulan müddəti və ya (tətbiq olunarsa) daha qısa müddət ərzində hesablanmış göləcək nağd pul daxilolmalarını (o cümlədən effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz hissəsini təşkil edən məntəqələrdə ödənilmiş, yaxud alınmış bütün haqlar, əməliyyat xərcləri və digər mükafat yaxud endirimlər) ilkin tanınma anında xalis balans məbləğinədək dəqiqliklə diskontlaşdırılan dərəcadır.

"MAX" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azerbaijan manatı ilə)

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması

Cəmiyyət maliyyə öhdəliyini maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan (və ya maliyyə öhdəliyinin bir hissəsini) yalnız bu öhdəlik ləğv edildiyi haldə, məsələn müqavilədə göstərilən öhdəlik yerinə yetirildikdə və ya ləğv olunduqda və ya müddəti başa çatdığı zaman çıxarır.

Əsaslı şərtlərlə borc alətləri üzrə mövcud debitor və kreditor arasında mübadilə aparılması halları ilkin maliyyə öhdəliyinin ləğv edilməsi və yeni maliyyə öhdəliyinin tanınması kimi nəzərə alınır. Eynilə, mövcud maliyyə öhdəliyinin və ya onun bir hissəsinin (debitorun maliyyə çətinlikləri ilə əlaqəli olmasından asılı olmayaraq) şərtlərinin əhəmiyyətli şəkildə dəyişdirilməsi, ilkin maliyyə öhdəliyinin ləğv edilməsi və yeni maliyyə öhdəliyinin tanınması kimi tanınır.

Yeni yaradılmış maliyyə öhdəliyinin şərtlərinə əsasən, o cümlədən alınmış hər hansı haqlar üzrə nağd ödənilmiş haqlar və ilkin effektiv faiz dərəcəsi ilə diskontlaşdırılmış ödənişlər də daxil olmaqla, pul vəsaitlərinin hərəkətinin diskontlaşdırılmış hazırkı dəyəri, ilkin maliyyə öhdəliyi üzrə qalan pul vəsaitlərinin hərəkətinin diskontlaşdırılmış hazırkı dəyərindən ən az 10 faiz fərqləndikdə, yeni müddəələrəm əhəmiyyətli dərəcədə fərqli olması hesab edilir. Borc alətlərinin mübadiləsi və ya şərtlərin dəyişdirilməsi öhdəliyin ləğvi olaraq nəzərə alınırsa, çəkilmiş xərclər və ya haqlar ləğvetmə üzrə gəlir və ya zərərin bir hissəsi kimi tanınır. Mübadilə və ya dəyişdirmə öhdəliyin ləğvi olaraq nəzərə alınırsa, hər hansı xərclər və ya haqlar öhdəliyin qalıq dəyərində düzəliş olaraq tanınır və dəyişdirilmiş öhdəliyin qalan müddəti ərzində amortizasiya olunur.

Maliyyə alətlərinin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri yalnız Cəmiyyətin aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi üçün müəyyən edilmiş hüquq olduqda, eləcə də Cəmiyyətin müqavilə üzrə əvəzləşdirməni aparmaq və eyni zamanda aktivi realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyəti mövcud olduğu hallarda əvəzləşdirilir və xalis məbləğ maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda qeydə alınır.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə kassadakı nağd pul vəsaitləri, tranzitdə nağd pul vəsaitləri, cari bank hesabları üzrə əmanətlər və üç ay və ya daha az ilkin ödəmə tarixləri ilə digər qısamüddətli yüksək likvidlik səviyyəsinə malik investisiyalar daxildir.

Ticarət fəaliyyəti ilə bağlı debitor borcları

Ticarət fəaliyyəti ilə bağlı debitor borcları effektiv faiz dərəcəsi üsulundan istifadə etməklə uçota alınır. Cəmiyyət debitor borcları üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərini hesablamaq üçün ehtiyat cədvəlidən istifadə edir. Ehtiyat dərəcələri oxşar zərər modellərinə malik olan müxtalif müştəri seqmentləri üzrə (yəni coğrafiya, məhsul növü, müştəri növü və reytingi, akkreditiv və digər kredit növləri ilə əhatəsi) qruplarda vaxtı keçmiş günlərə əsaslanır.

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Avans ödənişləri

Avans ödənişləri zərər üzrə chtiyat çıxılmaqla ilkin dəyərlə tanınır. Avans ödənişləri ilə bağlı mal və ya xidmətlərin bir ildən sonra əldə ediləcəyi ehtimal olunduqda və ya ilkin tanınma zamanı aktivlə bağlı avans ödənişləri uzunmüddətli aktiv olaraq təsnif edildikdə avans ödənişləri uzunmüddətli aktiv olaraq təsnif edilir. Uzunmüddətli avans ödənişləri maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əmlak, tikili və avadanlıqların təchizatçılara avans ödənişləri olaraq təsnif və təqdim edilir. Aktivlərin əldə olunması üçün ödənilmiş avanslar Cəmiyyət aktivin nəzarətini əla keçirdikdən sonra aktivin qalıq dəyərinə köçürürlər və aktivlə bağlı gələcək iqtisadi səmərələrin Cəmiyyətə daxil olacağı ehtimal olunur. Avans ödənişlərinə aid olan mal və ya xidmətlər əldə olunan zaman digər əməliyyatlar üzrə avans ödənişləri mənfeət və zərər hesablarına silinir. Avans ödənişləri ilə bağlı aktivlər, mal və ya xidmətlərin əldə olunmadığına dair göstərici olduqda, avans ödənişlərinin qalıq dəyəri müvafiq olaraq silinir və müvafiq dəyərsizləşmə zərəri galır və xore haqqında hesabatda qeydə alınır.

Mal-material ehtiyatları

Mal-material ehtiyatları ilkin dəyər və xalis satış dəyəri arasında daha az olanı məbləğində uçota alınır. Mal-material chtiyatının maya dəyəri “ilk modaxil-ilk məxaric” (“FIFO”) üsulu əsasında müəyyənləşdirilir və buraya çap avadanlıqlarının alınmasına çəkilən xərclər, kağız, toner və kartic xərcləri, eləcə də məhsulların müvafiq yerlərə və işlək vəziyyətə getirilməsi ilə bağlı xərclər daxildir. Xalis satış dəyəri tamamlanma xərcləri və satışı həyata keçirmək üçün zəruri olan xərclər də çıxılmaqla, normal iş fəaliyyəti çərçivəsində ehtimal olunan satış qiymətidir.

Əmlak, tikili və avadanlıqlar

Əmlak, tikili və avadanlıqlar tarixi dəyər, yığılmış amortizasiya tanınmış hər hansı dəyərsizləşmə zərərini çıxmaqla uçota alınır.

Köhnəlmə, əmlak, tikili, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin qalıq dəyərinə onların faydalı iqtisadi ömrü nəzərə alınmaqla hesablanmış dərəcələrdən istifadə etməklə tətbiq edilir. Faydalı iqtisadi ömrü təxminləri, qalıq dəyərləri və köhnəlmə/amortizasiya metodları düz xətt əsasından nəzərə alınmış təxminlərdə dəyişikliklərin təsiri ilə birlikdə hər bir hesabat tarixində yenidən aşağıdakı dərəcələrlə təhlil edilir:

Aktivlərdən istifadə hüququ	icarə şərtlərindən asılıdır
Noqliyyat vasitələri	20%
Toner, kartic və printerlər	20%
Digər	20%

Amortizasiya aktivlərin ehtimal olunan faydalı iqtisadi ömrü ərzində düz xətt əsasında hesablanır.

Təmir və yenilənmə ilə əlaqədar xərclər kapitallaşma şərtinə uyğun olmadıqda yaranan zaman uçota alınır və əməliyyat xərclərinə daxil edilir.

Cəmiyyət hər bir hesabat tarixinin sonunda əmlak, tikili və avadanlıqların balans dəyərlərinin dəyərsizləşməsinə dair ehtimalın olmasını qiymətləndirir. Əgər hər hansı belə ehtimal mövcuddursa, Cəmiyyət dəyərsizləşmə zərərinin (əgər varsa) dərəcəsini müəyyən etmək üçün aktivin bərpa edilə bilən dəyərini qiymətləndirir. Fərdi aktivin bərpa edilə bilən dəyərini qiymətləndirmək mümkün olmadıqda, Cəmiyyət aktivin aid olduğu pul vəsaitlərini yaradan vahidin bərpa edilə bilən dəyərini təxmin edir.

Əgər aktivin (və ya nağd pul yaradan vahidin) bərpa edilə bilən məbləği onun balans dəyərindən azdırsa, aktivin (və ya nağd pul yaradan vahidin) balans dəyəri onun bərpa edilə bilən məbləğinə qədər azaldılmalıdır. Müvafiq aktiv yenidən qiymətləndirilmiş dəyərlə qeydə alınmazsa, dəyərsizləşmə zərəri dərhal mənfeət və zərər hesablarında tanınır və bu halda dəyərsizləşmə zərəri yenidən qiymətləndirmənin azalması kimi nəzərə alınır.

"MAX" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Qiymətdən düşməyə görə itki reversiya (ləğv) olunduqda, aktivin (və ya nağd pul yaradan vahidin) balans dəyəri onun bərpa edilə bilən məbləğinə qədər qaldırılmalıdır, lakin qiymətdən düşmədən irəli gələn itkinin ləğvi ilə əlaqəli olan aktivin (və ya nağd pul yaradan vahidin) artmış balans dəyəri əvvəlki illərdə həmin aktiv (və ya nağd pul yaradan vahid) üçün heç bir qiymətdən düşmədən itki tanınmış olmadığı müəyyən edilmiş balans dəyərindən yuxarı olmamalıdır. Müvafiq aktiv yenidən qiymətləndirilmiş dəyərlə uçota alınmazsa, qiymətdən düşmə zərərinin ləğvi dərhal mənfaət və zərər hesablarında tanınır və bu halda dəyərsizləşmə zərərinin ləğvi yenidən qiymətləndirmə artımı kimi nəzərə alınır.

Əmlak, tikili və avadanlıqlar hesabdan silindikdə və ya onların davamlı istifadəsi artıq iqtisadi mənfaət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Əmlak, tikili və avadanlıq vasitələrinin satılaraq hesabdan silinməsi və ya istismardan çıxarılmasından irəli gələn hər hansı gəlir və ya zərər belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunmuş gəlirlər arasında fərq kimi müəyyən edilir və mənfaət və ya zərər hesabında tanınır.

Dividendlər

Dividendlər öhdəlik kimi uçota alınır və hesabat tarixində və ya ondan öncə elan edildikləri təqdirdə kapitaldan çıxılır. Dividendlər maliyyə vəziyyəti hesabatı tarixindən əvvəl təklif edildikdə və ya hesabat tarixindən sonra, lakin konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatları təsdiq edildikdən öncə elan edildikdə və ya təklif olunduqları təqdirdə açıqlanır.

Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər

Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər, qarşı tərəf müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq öz öhdəliklərini yerinə yetirdiyi və effektiv faiz metodundan istifadə etməklə, amortizasiya olunmuş dəyər ilə əks olunduğu təqdirdə uçota alınır.

İcarələr

İcarə, nəzərdən keçirildiyi müddət ərzində aktivdən (əsas aktivdən) istifadə hüququnu ötürmək üzrə müqavilə və ya müqavilənin bir hissəsidir. Əgər müştərinin müəyyən edilmiş aktivin istifadəsi üzrə və aktivin birbaşa istifadəsi nəticəsində yaranan iqtisadi mənfaəti əldə etmək hüququ varsa, nəzarətin davam etdiyi hesab edilir.

İcarə öhdəliyi başladığda, Cəmiyyət qısa müddətli, eləcə də aşağı dəyərli icarə öhdəliyindən başqa bütün icarələr üçün aktiv və icara öhdəliyindən istifadə hüququnu tanır.

Aktivdən istifadə hüququ əvvəlcə maya dəyəri ilə ölçülür və sonradan yiğilmiş amortizasiya və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla maya dəyəri ilə ölçülür.

İcarə öhdəliyi əvvəlcə galəcək icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə ölçülür. Sonradan icarə öhdəlikləri faiz və icarə ödənişləri üçün düzəldilir.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar, Cəmiyyət keçmiş hadisələr nəticəsində cari hüquqi və ya əsaslanmış öhdəliyə malik olduqda, öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi səmərə yaradan ehtiyatların azalma ehtimalı olduqda və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə qiymətləndirildikdə uçota alınır.

Ehtiyat kimi tanınan məbləğ hesabat dövrünün sonunda müvafiq risklər və qeyri-müəyyənliliklər də nəzərə alınmaqla cari öhdəliyi yerinə yetirmək üçün tələb olunan məbləğin təxminini göstəricisidir.

"MAX" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Ehtiyati hesablayarkən cari öhdəliyi yerinə yetirmək üçün tələb olunan pul vəsaitlərinin təxminindən istifadə edilirsa, ehtiyatın qalıq dəyəri bu pul vəsaitlərinin cari dövrə olan diskontlaşdırılmış dəyərinin cəminə bərabərdir (pulun vaxt dəyərinin əhəmiyyət kəsb etdiyi hallarda).

Ehtiyatın qarşılanması üçün tələb edilən iqtisadi faydaların tam və ya qismən üçüncü şəxslərin hesabına geri qaytarılması gözlənilirsə, debitor borc aktiv kimi yalnız o halda tanınır ki, üçüncü tərəfin kompensasiya ödəməsi ehtimalı var və bu məbləğ etibarlı şəkildə təxmin edilə bilər.

Zəmanətlər üçün ehtiyat, zəmanətlər üzrə tarixi məlumatlara və mümkün nəticələrin müvafiq ehtimallara nisbətdə ölçülməsinə əsasən, zəmanət verilmiş məhsulların satıldığı zaman tanınır.

Nizamnamə kapitalı

Nizamnamə kapitalı bütün təsisçilər tərəfindən qoyulan kapitalın məbləğidir. Payların məbləği Cəmiyyətin nizamnamə kapitalına uyğun olaraq təsisçilər arasında mütənasib bölünür. Cəmiyyət qanunlara müvafiq olaraq təsisçilərin ümumi yığıncağının təsdiqi ilə nizamnamə kapitalını artırıra və ya azalda bilər.

Xarici valyuta əməliyyatları

Cəmiyyətin funksional valyutası onun fəaliyyət göstərdiyi əsas iqtisadi mühitin valyutası hesab edilir. Cəmiyyətin funksional valyutası Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan Azərbaycan Manatıdır ("AZN").

Monetar aktiv və öhdəliklər, Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının ("ARMB") müvafiq hesabat tarixinə qüvvədə olan rəsmi valyuta məzənnəsinə əsasən hər bir müəssisənin funksional valyutasına çevrilir. Bu cür əməliyyatlar üzrə hesablaşmaların həyata keçirilməsi və ARMB-nin ilin sonuna olan rəsmi valyuta məzənnəsi ilə monetar aktiv və öhdəliklərin hər bir müəssisənin funksional valyutasına çevrilməsi nəticəsində yaranan müsbət və mənfi məzənnə fərqləri məcmu gəlir haqqında hesabatda qeydə alınır.

İlin sonuna qüvvədə olan valyuta məzənnəsi ilə yerli valyutaya çevrilmə qeyri-monetar maddələrə, o cümlədən pay alətlərinə tətbiq edilmir. Məzənnə dəyişikliklərinin pay qiyməti kağızlarının ədaləti dəyərinə təsiri ədalətli dəyər üzrə gəlir və ya xərclərin bir hissəsi kimi qeydə alınır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı Cəmiyyət aşağıda göstərilən valyuta məzənnələrindən istifadə etmişdir:

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
1 ABŞ dolları	1.7000	1.7000
1 Avro	1.8114	1.9265

3. UÇOT SİYASOTİNİN TƏTBİQİ ZAMANI ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT TƏXMİNLƏRİ VƏ FƏRZİYYƏLƏR

Cəmiyyət növbəti maliyyə dövrü ərzində ilkin maliyyə məlumatlarında əks etdirilən aktiv və öhdəliklərin məbləğlərinə təsir göstərən təxminlər və fərziyyələr irəli sürür. Həmin təxminlər və fərziyyələr müntəzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsasən təhlil edilir.

"MAX" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Uçot siyasetinin tətbiqi zamanı rəhbərlik həmçinin peşəkar mülahizələr və taxminlər irəli sürür. İlkin maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyərinə əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb ola biləcək taxminlərə aşağıdakılardır:

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin ölçülməsi

Cəmiyyətin bir sıra mühasibat uçotu siyaseti və açıqlamaları, maliyyə və qeyri-maliyyə aktivləri və öhdəlikləri üçün ədalətli dəyərin ölçülməsini tələb edir.

Cəmiyyət ədalətli dəyərin ölçülməsi ilə əlaqədar olaraq müəyyən nəzarət çərçivəsinə malikdir.

Aktiv və ya öhdəliyin ədalətli dəyərini ölçərkən, Cəmiyyət mümkün qədər bazarda müşahidə edilə bilən məlumatlardan istifadə edir. Ədalətli dəyərlər aşağıdakı qiymətləndirmə üsullarında istifadə olunan məlumatlara əsaslanaraq ədalətli dəyər iyerarxiyasında müxtəlif səviyyələrdə təsnifləşdirilir.

- *1-ci Səviyyə* – fəal bazarlarda oxşar aktivlər və öhdəliklər üzrə təyin edilmiş (nizamlanmış) bazar qiymətləri;
- *2-ci Səviyyə* – aktiv və ya öhdəliklər üzrə birbaşa (yəni qiymətlər) və ya dolayı yolla (yəni qiymətlərdən əldə edilir) müqayisə edilə bilən 1-ci Səviyyəyə daxil edilmiş qiymətlərdən başqa daxilolmalar;
- *3-cü Səviyyə* – aktiv və ya öhdəliklər üçün müşahidə edilə bilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan daxilolmalar (müşahidə olunmayan daxiolmalar).

Bir aktivin və ya öhdəliyin ədalətli dəyərini ölçmək üçün istifadə edilən məlumatlar, ədalətli dəyər iyerarxiyasının müxtəlif səviyyələrində təsnif edilə bilərsə, ədalətli dəyər iyerarxiyasının eyni dərəcəsi bütün ölçmə üçün əhəmiyyətli olan ən aşağı səviyyəli giriş kimi ədalətli dəyərin ölçülməsi bütünlükdə təsnif edilir.

Əmlak, tikili və avadanlıqların istifadə müddəti

Rəhbərlik əmlak, tikili və avadanlıqların taxmin edilən istifadə müddətini və əlaqəli dəyərsizləşmə və amortizasiya xərclərini təyin edir. Taxminlər Cəmiyyətin aktiv üzrə iqtisadi manfaətin əldə olunmasını ehtimal etdiyi layihələşdirilmiş müddətə əsaslanır. İstifadə müddəti əvvəlki taxmin edilən istifadə müddətindən az olduqda rəhbərlik amortizasiya tutulmalarını artırır və ya atılmış və ya satılmış aktivləri silir və ya qeydiyyata alır. İstifadə müddətləri ən azı hər hesabat tarixində nəzardən keçirilir.

Cari vergilər

Azərbaycanın vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyində müxtəlif şəhərlər edilir və dəyişikliklər tez-tez baş verir. Cəmiyyətin əməliyyatlarına və fəaliyyətinə tətbiq ediləcək səlahiyyətli vergi orqanının nümayəndələri tərəfindən edilmiş vergi qanunverciliyinə aid şəhərlər rəhbərliyin fikirləri ilə uzlaşmaya bilər. Nəticədə, səlahiyyətli vergi orqanının nümayəndələri əməliyyatlara etiraz edə bilər və Cəmiyyətə əhəmiyyətli dərəcədə əlavə vergilər, cərimələr və faizlər təyin edilə bilər. Müvafiq olaraq, üç təqvim ilə üzrə vergi öhdəlikləri ilə əlaqədar olaraq vergi və gömrük orqanlarının nümayəndələri tərəfindən yoxlamalar aparıla bilər. Müəyyən hallarda yoxlama daha artıq dövrləri əhatə edə bilər.

Gəlirin tanınması

Xidmət gəlirlərinin əhəmiyyətli hissəsi çap avadanlıqlarının müştərilərə təhvil verilməsini də özündə cəmləşdirən xidmət satışlarından ibarətdir. Əhəmiyyətli mülahizələrin tələb olunduğu nisbi müstaqil satış qiyməti əsasında hər bir icra öhdəliyinə çap avadanlıqlarının və xidmətlərin qiymətləri ayrılmalıdır. Cəmiyyət müstaqil satış qiymətini bazar şərtləri və digər müşahidə edilən məlumatlar daxil olmaqla, bütün mümkün məlumatlar əsasında bölüşdürülmə məqsədində cavab verəcək bir sıra qiymətlərdən istifadə edərək qiymətləndirir. Çap avadanlıqları və ya xidmət müqavilərinin əməliyyat qiymətləri məqbul həddə olduğu halda, gəlir müstaqil satış qiymətləri əsasında bölüşdürülməlidir. Cəmiyyət müqavila alda etmək üçün artan xərcləri müvafiq ofis məhsulları satıldıqda xərc olaraq tanır.

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXINDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat və debitor borcları və müqavilə aktivləri

Cəmiyyət, debitor borcları və müqavilə aktivləri üçün ehtimal olunan kredit zərərlərini hesablamaq üçün ehtiyat cədvəlindən istifadə edir. Ehtiyat dərəcələri, oxşar zərər modellərinə malik olan müxtəlif müştəri segmentləri üzrə (yəni, coğrafiya, məhsul növü, müştəri növü və reytingi, akkreditiv və digər kredit növləri ilə əhatəsi) qruplarda vaxtı keçmiş günlərə əsaslanır. Ehtiyat cədvəli ilkin olaraq Cəmiyyətin tarixən müşahidə olunmuş defolt dərəcələrinə əsaslanır. Cəmiyyət, tarixi kredit zərəri təcrübəsinə perspektiv məlumatlarla uyğunlaşdırmaq üçün cədvələ düzəlişlər edir. Məsələn, əgər istehsal sektorunda defolt sayının artmasına gətirib çıxaran proqnozlaşdırılan iqtisadi şərtlər (yəni, ümumi daxili məhsul) əldə olursa, bu zaman tarixi defolt dərəcələrindən düzəliş edilir. Hər bir hesabat tarixində, tarixi müşahidə olunmuş defolt dərəcələri yenilənir və gələcək perspektiv ehtimallar təhlil edilir. Tətbiq olunduğu hallarda, Cəmiyyət qarşı tərəflərin xarici dərəcələrindən əldə edilmiş faiz dərəcələrinə əsaslanır. Tarixi müşahidə olunmuş defolt dərəcələri, proqnozlaşdırılan iqtisadi şərtlər və ehtimal olunan kredit zərəri arasında korrelyasiyanın qiymətləndirilməsi əhəmiyyətli dərəcədə təxminlərdən ibarətdir. Ehtimal olunan kredit zərərinin möbləyi şərtlərdə və iqtisadi şəraitdə dəyişikliklərə həssasdır. Cəmiyyətin tarixi kredit zərəri üzrə təcrübəsi və iqtisadi şəraitin proqnozu da gələcəkdə müştərinin faktiki defolt vəziyyətini tam şakildə eks etdirə bilməz.

İcarə öhdəliklərinin və istifadə hüququ olan aktivlərin qiymətləndirilməsi

16 sayılı MHBS-in tətbiqi istifadə hüququ olan aktivlərə və icarə öhdəliklərinə dair qərarların qəbul edilməsini tələb edir. İcarə müddətini müəyyən edərkən, Cəmiyyət yenilənmə seçimlərini həyata keçirmək üçün iqtisadi stimul yaranan bütün faktları və şərtləri nəzərdən keçirir (və ya ləğv etmə variantlarını tətbiq etməməyi). Müqavilənin icarə müqaviləsinin olub-olmadığını qiymətləndirmək də mühakima tələb edir. Təxminlər, icarə öhdəliklərini ölçmək üçün istifadə olunan müvafiq uşaq dərəcəsinin müəyyənləşdirilməsi üçün tələb olunur.

4. YENİ VƏ YA YENİDƏN İŞLƏNMİŞ STANDARTLARIN VƏ ONLARA DAIR ŞƏRHLƏRİN TƏTBİQİ

Cari ildə Cəmiyyət Beynəlxalq Məhasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSS) və BMUSS-un Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhləri Komitəsi (BMHŞK) tərəfindən qəbul edilmiş, Cəmiyyətin fəaliyyəti üçün münasib olan və 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış hesabat dövrünüə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənilmiş standartları və onlara dair şərhləri qəbul etmişdir.

Maliyyə Uçotunun Konseptual Əsaslarına İstinad – 3 sayılı MHBS-ə edilmiş Düzəliş – 2020-ci ilin may ayında BMUSS tərəfindən “Müəssisələrin birləşməsi” adlı 3 sayılı MHBS-ə düzəliş dərc edilmişdir. Düzəliş 2018-ci ilin mart ayında dərc edilmiş “Maliyyə Hesabatlılığının Konseptual Əsasları”na istinad ilə birlikdə, bu düzəlişin tələblərini əhəmiyyətli dərəcədə dəyişmədən, 1989-cu ildə dərc edilmiş “Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təqdimatın Əsasları”na edilən istinadın əvəz olunmasını nəzərdə tutur. Şura cənə zamanda, 37 sayılı BMUS və ya “Təminatlar” adlı 21 sayılı BMHŞK çərçivəsində, ayrı olaraq yaranırsa, borclar və şərti öhdəliklər üçün yaranan potensial ‘2 gün’ mənfəət və ya zərərlərindən yayınmaq üçün 3 sayılı MHBS-in tanınma prinsipinə istisna da əlavə etmişdir. Eyni zamanda, Şura “Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təqdim Olunması Əsasları”na istinadın əvəz edilməsindən təsirlənməyəcək şərti aktivlər üçün 3 sayılı MHBS-in mövcud təlimatına dair izahlar verməyi qərarlaşdırılmışdır.

Əmlak, Tikili və Avadanlıqlar: Nəzərdə tutulan İstifadədən əvvəl Daxilolmalar – 16 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər. 2020-ci ilin may ayında, BMUSS müəssisələrin əmlak, tikili və avadanlıqların dəyərindən, rəhbərliyin nəzərdə tutduğu qaydada fəaliyyət göstərə bilməsi üçün həmin aktivləri lazımi yərə və şəraitə əsaslanıb istehsal olunan aktivlərin satışından əldə olunan galirləri çıxmağı qadağan edən “Əmlak, Tikili və Avadanlıqlar – Nəzərdə tutulan İstifadədən əvvəl Daxilolmalar” düzəlişini dərc etmişdir. Bunun əvəzinə, müəssisə bu cür aktivlərin satışından əldə olunan galirləri və bu aktivlərin istehsal xərclərini mənfəət və zərər hesabında tamışır.

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Ağır Şərtlə Müqavilələr – Müqavilənin Yerinə Yetirilməsinə dair Xərclər – 37 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər. 2020-ci ilin may ayında, BMUSS, 37 sayılı BMUS-a müqavilənin ağır şartlı və ya zərər yaradan olduğunu qiymətləndirərkən müəssisənin hansı xərcləri nəzərə alması barədə düzəlişlər etmişdir. Düzəlişlər “birbaşa əlaqəli xərc yanaşması”nı tətbiq edir. Mal və ya xidmətləri təmin etmək üçün birbaşa müqaviləyə aid olan xərclərə həm artan xərclər, həm də müqavilə fəaliyyətləri ilə birbaşa əlaqəli xərclərin bönüdürlülməsi daxildir. Ümumi və inzibati xərclər birbaşa müqavilə ilə əlaqəli deyil və müqavilə üzrə qarşı təraf üçün açıq şəkildə ödənilməli olmadıqca istisna olunur.

“Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlılığı Standartlarının İlk dəfə Tətbiqi” adlı 1 sayılı MHBS – ilkin tətbiq edən tərəmə olaraq. BMUSS 2018-2020-ci il üzrə illik təkmilləşdirmələr çərçivəsində “Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarının ilk dəfə qəbul edilməsi” adlı 1 sayılı MHBS-də dəyişiklik etmişdir. Dəyişiklik ana müəssisənin MHBS-ə keçid tarixinə əsasən, ana müəssisə tərəfindən bildirilən məbləğlərdən istifadə etməklə, məcmu çevirmələr üzrə fərqlərini ölçmək üçün 1 sayılı MHBS-in D16 (a) bəndini tətbiq etməyi seçən bir tərəmə müəssisəyə icazə verir. Bu düzəliş 1 sayılı MHBS-in D16 (a) bəndini tətbiq etməyi seçən bir asılı və ya birgə müəssisəyə də tətbiq edilir.

“Maliyyə Alətləri” adlı 9 sayılı MHBS – Maliyyə öhdəliklərinin silinməsi üzrə “10 faiz” dəyərində test üzrə iştirak haqqı. MHBS standartları prosesinə 2018-2020-ci illərdə illik təkmilləşdirmələrin bir hissəsi olaraq, BMUSS 9 sayılı MHBS-ə düzəliş etmişdir. Düzəliş bir müəssisənin yeni və ya dəyişdirilmiş maliyyə öhdəliyinin şərtlərinin ilkin maliyyə öhdəliyinin şərtlərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqli olub-olmadığını qiymətləndirərkən əlavə etdiyi haqları aydınlaşdırır. Bu rüsumlara yalnız borcalan və ya borcverən tərəfindən başqasının adından ödədiyi və ya aldığı haqlar daxil olmaqla borcalanla borc verən arasında ödənilən və ya alınan ödənişlər daxildir. Müəssisə düzəlişi müəssisənin ilk dəfə tətbiq etdiyi illik hesabat dövrünün əvvəlində və ya ondan sonra dəyişdirilmiş və ya mübadilə edilmiş maliyyə öhdəliklərinə tətbiq edir.

“Kənd Təsərrüfatı” adlı 41 sayılı BMUS – Ədalətli dəyər ölçmələrində vergi. MHBS standartları prosesinə 2018-2020-ci illərdə illik təkmilləşdirmələrin bir hissəsi olaraq, BMUSS “Kənd Təsərrüfatı Standartı” adlı 41 sayılı BMUS-a dəyişiklik etmişdir. Dəyişiklik 41 sayılı BMUS-un 22-ci bəndində müəssisələrin, 41 sayılı BMUS çərçivəsində aktivlərin ədalətli dəyərini ölçərkən vergitutma üçün pul axınlarını istisna etməsi tələbini aradan qaldırır.

Əksi göstəriləmediyi təqdirdə, yeni standartların Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir göstərəcəyi gözlənilmir.

5. DƏRC OLUNMUŞ, LAKİN HAZIRDA QƏBUL OLUNMAMIŞ STANDARTLAR VƏ ŞƏRHLƏR

Həzirki maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi tarixində Cəmiyyət tərəfindən, qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərhlərdən əlavə, aşağıda göstərilən standart və şəhərlər dərc edilmiş, lakin qüvvəyə minməmişdir. Cəmiyyət bu yeni və düzəliş edilmiş standartları və şəhərləri, agar tətbiq olunarsa, qüvvəyə mindikdən sonra qəbul etmək niyyətindədir.

“Sığorta müqavilələri” adlı 17 sayılı MHBS 2017-ci ilin may ayında dərc olunmuşdur və “Sığorta müqavilələri” adlı 4 sayılı MHBS-i əvəz edir. Yeni standart sığorta müqavilələrinin tanınması, ölçüləməsi, təqdim edilməsi və açıqlanması prinsiplərini müəyyən edir. Müəssisə buraxdığı təkrarsız sığorta müqavilələri də daxil olmaqla sığorta müqavilələrinə; əlində olan təkrarsız sığorta müqavilələrinə; imtiyazlı iştirak xüsusiyyətləri ilə buraxıldığı investisiya müqavilələrinə; müəssisənin bağlılığı sığorta müqavilərinə “Sığorta müqavilələri” adlı 17 sayılı MHBS-i tətbiq etməlidir.

17 sayılı MHBS, 1 yanvar 2023-cü il tarixində və ya ondan sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvədədir. “Müştərilərlə Müqavilələrdən Əldə Edilən Gəlir” adlı 15 sayılı MHBS və “Maliyyə Alətləri” adlı 9 sayılı MHBS standartları ilə birlikdə tətbiq olunduqda erkən tətbiqinə icazə verilir. Bu standart Cəmiyyətə şəmil edilmir.

"MAX" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azerbaijan manatı ilə)

Uçot Siyasetinin Açıqlanması – 1 sayılı BMUS və 2 sayılı MHBS Metodik Sənədi - 2021-ci ilin fevral ayında BMUSS 1 sayılı BMUS və "Əhəmiyyətlilik haqqında mühakimələrin yürüdülməsi" adlı 2 sayılı MHBS Metodik Sənədə düzəlişlər etmişdir. Bu düzəlişlər müəssisələrə uçot siyaseti haqqında açıqlamalar edərkən əhəmiyyətliliklə bağlı mühakimələrin tətbiq edilməsinə kömək edilməsi məqsədilə təlimat və nümunələri təqdim edir. Düzəlişlər müəssisələr üçün "əhəmiyyətli" uçot siyasetləri haqqında məlumatın açıqlanması tələbini onların "əhəmiyyətli" uçot siyasetinin açıqlanması tələbi ilə əvəz etməklə və mühasibat uçoti siyaseti ilə bağlı açıqlamalar barədə qərar qəbul edərkən müəssisələrin uçot siyaseti haqqında daha faydalı məlumatı açıqlamaqda kömək etmək məqsədi daşıyır.

1 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün tətbiq edilir və düzəlişlərin daha erkən tətbiqinə icazə verilir. 2 sayılı Metodik Sənədə edilən düzəlişlər əhəmiyyətlilik anlayışının mühasibat uçoti siyaseti məlumatlarına tətbiqi ilə bağlı məcburi olmayan təlimatları chtiva etdiyi üçün, bu düzəlişlər üçün qüvvəyə minmə tarixinə chtiyac yoxdur.

Uçot təxminlərinin müəyyən edilməsi – 8 sayılı BMUS-a edilən Düzəlişlər – 2021-ci ilin fevral ayında BMUSS "uçot təxminləri" anlayışını təqdim edən 8 sayılı BMUS-a düzəlişi dərc etmişdir. Düzəlişlər müəssisələrin uçot siyasetindəki dəyişiklikləri uçot təxminlərindəki dəyişikliklərdən necə fərqləndirməli olduğunu və xətaların aradan götürülməsini izah edir. Həmçinin, bu düzəlişlər mühasibat uçoti təxminlərini hazırlamaq üçün müəssisələrin ölçmə üsullarından və giriş məlumatlarından necə istifadə etdiyini aydınlaşdırır.

Düzəlişlər 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və həmin dövrün başlangıcında və ya ondan sonra baş verəcək uçot siyaseti və uçot təxminlərindəki dəyişikliklərə tətbiq edilir. Bu tip faktlar açıqlanarsa, düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

Eyni əməliyyatdan yaranan aktiv və öhdəliklərə aid təxirə salınmış vergilər – 12 sayılı BMUS-a edilən Düzəlişlər – 2021-ci ilin may ayında Şura 12 sayılı MUBS-a uyğun olaraq ilkin tanınma istisnasının əhatə dairəsini azaldan 12 sayılı MUBS-a düzəlişlər etdi, beləliklə, o, vergi bazasını artırın və azaldan bərabər məbləğdə müvəqqəti fərqlərə səbəb olan əməliyyatlara artıq tətbiq edilmir.

Düzəlişlər təqdim edilən ən erkən müqayisəli dövrün əvvəlində və ya ondan sonra baş verən əməliyyatlara tətbiq edilməlidir. Bundan əlavə, təqdim olunan ən erkən müqayisəli dövrün əvvəlində icarə və istismardan çıxarma öhdəlikləri ilə bağlı bütün gəlirdən çıxılan və vergiya cəlb olunan müvəqqəti fərqlər üçün təxirə salınmış vergi aktivləri (kifayət qədər vergi tutulan mənfəətin olması şartılı) və təxirə salınmış vergi öhdəliyi də tamimmalıdır.

BMUSS, satış kimi uçota alınması nəzərdə tutulan 15 sayılı MHBS-nin tələblərinə cavab verən satış və geri icarə əməliyyatlarını sonradan satıcı-icarədarın necə ölçməsini aydınlaşdırmaq üçün "Satış və Geri İcarə üzrə İcarə Öhdəliyi"ni (16 sayılı MHBS-a edilən Düzəlişlər) düzəlişlərlə birgə dərc etmişdir. Satış və Geri İcarə üzrə İcarə Öhdəliyi (16 sayılı MHBS-a edilən Düzəlişlər) satıcı-icarədardan istifadə hüququnu özündə saxlayan hər hansı galır və ya zərər məbləğini tanınmamaq üçün geri icarədən irəli gələn icarə öhdəliyini sonradan ölçməsini tələb edir. Yeni tələblər satıcı-icarədarı icarənin qismən və ya tam xitəm veriləsi ilə bağlı hər hansı galır və ya zərəri mənfəət və ya zərərdə tanınmasını qadağa etmir. Düzəlişlər 1 yanvar 2024-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir. Düzəlişlərin daha erkən tətbiqinə icazə verilir.

Müəssisənin hesabat dövründən sonra on iki ay ərzində riayət etməli olduğu şərtlərin, öhdəliklərin təsnifatına təsirini müəyyən etmək üçün 2022-ci ilin oktyabr ayında BMUSS "Kovenantlar ilə bağlı uzunmüddətli öhdəliklər" (1 sayılı BMUS-a edilən Düzəlişlər) adlı düzəlişi dərc etmişdir. Düzəlişə əsasən öhdəliyin cari və ya uzunmüddətli olaraq təsnifləşdirilməsinə yalnız müəssisənin hesabat tarixində və ya ondan əvvəl riayət etməli olduğu şərtlər təsir edir. Bundan əlavə, müəssisə maliyyə hesabatı üzrə qeydlərdə hesabatın istifadəçilərinə kovenantlar ilə uzunmüddətli öhdəliklərin on iki ay ərzində qaytarıla biləcəyi riskini nəzərdə tutacağı məlumatları açıqlamalıdır. Düzəlişlər 1 yanvar 2024-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üzrə qüvvəyə minir.

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

“Konsolidasiya olunmuş Maliyyə Hesabatları” adlı 10 sayılı MHBS və “İnvestor və onun Asılı və ya Birgə Müəssisəsi arasında Aktivlərin Satışı və ya Ötürülməsi” adlı 28 sayılı BMUS (düzəlişlər): 10 sayılı MHBS və 28 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər investor, onun asılı müəssisəsi və birgə müəssisə arasında aktivlərin satışı və ya ötürülməsi üzrə vəziyyəti ehtiva edir. Düzəlişlər xüsusi olaraq kapital metodu ilə konsolidasiya olunmuş əlaqəli və birgə müəssisələrlə biznes əməliyyatları aparmayan törəmə müəssisə üzərində nəzarətin itirilməsi ilə bağlı olan gəlir və zərərlərin, ana müəssisənin mənfaət və zərər hesabatında əlaqəsi olmayan investorun həmin əlaqəli və ya birgə müəssisədə olan payına düşən hissəyə müdaxilə etməmək şartla tanınmasını tələb edir.

Eynilə, istənilən keçmiş törəmə müəssisədə (kapital metodu ilə konsolidasiya olunmuş assosiasiya və birgə müəssisəyə çevrildikdə) saxlanılan investisiyanın ədalətli dəyərlə yenidən ölçüləşməsindən irəli gələn gəlir və ya zərər yalnız əlaqəsi olmayan investorların yeni assosiasiya və ya birgə müəssisədəki payları müqabilində tanınır. Düzəlişlərin qüvvəyə minmə tarixi BMUSS tərəfindən hələ müəyyən edilməmişdir, lakin düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

Öksi göstərilmediyi təqdirdə, yeni standartların Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir göstərəcəyi gözlənilmir.

6. GƏLİRLƏR

	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Çap xidmətlərindən əldə olunan gəlirlər	3,090,284	2,319,410
Çap avadanlıqlarının satışından əldə olunan gəlirlər	211,325	486,744
Digər xidmətlər üzrə gəlirlər	19,821	69,211
Cəmi gəlirlər	3,321,430	2,875,365

7. SATIŞLARIN MAYA DƏYƏRİ

	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Toner və kartricin qiyməti	866,911	668,544
Əməliyyat fealiyyəti ilə bağlı amək haqqı xərcləri	445,265	342,678
Kağızın qiyməti	420,638	253,464
Çap avadanlıqlarının qiyməti	187,833	335,310
Digər xərclər	26,232	55,996
Cəmi satışların maya dəyəri	1,946,879	1,655,992

"MAX" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azerbaijan manatı ilə)

8. İNZİBATİ XƏRCLƏR

	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Ömək haqqı və müavinətlər	187,977	181,146
Ömlak, tikili və avadanlıq üzrə amortizasiya	138,940	105,596
Peşəkar xidmətlər	89,613	48,926
Satış və marketing xərcləri	35,744	32,985
Mənfaət vergisindən başqa digər vergilər	34,384	30,935
Ezamiyyə xərcləri	31,551	25,316
Nəqliyyat xərcləri	25,977	32,670
Yanacaq xərcləri	19,277	15,568
Bank komissiyaları	11,715	17,313
Tamir və istismar xərcləri	10,711	13,721
Ofis xərcləri	6,860	18,694
Digər xərclər	46,542	52,890
Cəmi inzibati xərclər	639,291	575,760

9. MALİYYƏ XƏRCLƏRİ

	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Borclar üzrə faiz	33,980	55,000
İcarə müqavilələri üzrə diskontlaşdırılmış dəyərə düzəliş	17,065	8,348
Cəmi maliyyə xərcləri	51,045	63,348

10. TƏXİRƏ SALINMIŞ VERGİ ÖHDƏLİYİ

Cəmiyyət cari mənfaət vergisi ödəmələrini və vergi bazalarını Cəmiyyətin fəaliyyət göstərdiyi Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq aktiv və öhdəliklərdə dəyərləndirir və əks etdirir və bu hesablamalar MHBS-dən fərqlənir.

Bəzi xərclərin vergi bazasının hesablanması zamanı nəzərə alınmaması və bəzi gəlirlərin vergiyo tabe tutulmaması nəticəsində Cəmiyyətin daimi vergi fərqləri yaranır.

Təxirə salınmış vergilər ilkin maliyyə hesabatlarında göstərilən aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyəri ilə onların vergi hesabatındaki qalıq dəyərləri arasındaki müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirini əks etdirir. 31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərinə olan müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınmasında müxtəlif üsulların istifadə edilməsinə, eləcə də bəzi aktivlər üzrə vergi uçutunda olan qalıqların ilkin maliyyə hesabatlarında olan qalıqlara nisbətən fərqli olması nəticəsində yaranır.

Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyi xüsusilə fərqli şəhərlərə və dəyişikliklərə yol açı bilər. Bundan əlavə, vergi qanunvericiliyinə dair rəhbərliyin şəhəri vergi orqanlarının şəhərindən fərqlənə biləcəyi üçün, sövdələşmələrə vergi orqanları tərəfindən etiraz edilə bilər və nəticədə Cəmiyyətə ilkin maliyyə hesabatları üçün əhəmiyyətli olacaq əlavə vergilər, cərimələr və faizlər təyin oluna bilər.

"MAX" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azerbaijan manatı ilə)

31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərində başa çatmış illər üzrə vergi və maliyyə uçotu mənfaəti arasındaki qarşılıqlı əlaqə aşağıdakı kimi izah olunur:

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:		
Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	492,527	384,986
İcarə öhdəliyi	141,470	9,645
Mal-material ehtiyatları	429,836	495,807
Cəmi vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:	1,063,833	890,438
Vergi bazasını artırın müvəqqəti fərqlər:		
Avans ödənişləri	-	(4,641)
Omlak, tikili və avadanlıqlar	(441,346)	(393,631)
Müqavilə aktivləri	(500,038)	(521,254)
Alınmış avanslar	(657,653)	(664,293)
Borc alınmış vəsaitlər	14,528	(19,452)
Cəmi vergi bazasını artırın müvəqqəti fərqlər	(1,584,509)	(1,603,271)
Xalis vergi bazasını artırın müvəqqəti fərqlər	(520,676)	(712,833)
Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş vergi dərəcəsi ilə xalis təxirə salılmış vergi öhdəliyi (20%)	(104,135)	(142,567)
Xalis təxirə salılmış vergi öhdəliyi	(104,135)	(142,567)

31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərində başa çatmış illər üzrə vergi xərcləri və mühasibat uçotu mənfaəti arasındaki qarşılıqlı əlaqə aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Mənfaət vergisindən əvvəl gəlir	680,292	576,847
Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş vergi dərəcəsi	20%	20%
Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş vergi dərəcəsi ilə nəzəri vergi	(136,058)	(115,369)
Daimi fərqlər üzrə vergi təsiri	(25,886)	(978)
Mənfaət vergisi xərci	(161,944)	(116,347)
Cari mənfaət vergisi xərci	(200,376)	(114,972)
Təxirə salılmış vergi öhdəliyi qalğısı üzrə dəyişiklik	38,432	(1,375)
Mənfaət vergisi xərci	(161,944)	(116,347)

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azerbaycan manatı ilə)

31 dekabr
2022-ci il 31 dekabr
2021-ci il

Təxirə salılmış vergi öhdəliyi

Gələcək dövər keçirilmiş qalıq	(142,567)	(141,192)
Mənfaət və zərər hesablarında tutulan dövr üzrə təxirə salılmış vergi öhdəliyində dəyişiklik	38,432	(1,375)
Gələcək dövər keçirilən qalıq	(104,135)	(142,567)

11. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Banklarda olan pul vəsaитləri	3,424	32,601
Nağd pul vəsaитləri	657	1,967
Cəmi pul vəsaитləri və onların ekvivalentləri	4,081	34,568

12. TİCARƏT FƏALİYYƏTİ İLƏ BAĞLI DEBİTOR BORCLARI

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Çap xidmətləri üzrə alınacaq vəsaитlər	181,602	93,949
Çap avadanlıqlarının satışı üzrə alınacaq vəsaитlər	46,285	-
Cəmi Ticarət fəaliyyəti ilə bağlı debitor borcuları	227,887	93,949

13. MÜQAVİLƏ ÜZRƏ AKTİVLƏR

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Çap xidmətləri ilə əlaqəli müqavilə aktivlərinin cari hissəsi	166,679	173,751
Çap xidmətləri ilə əlaqəli müqavilə aktivlərinin uzunmüddətli hissəsi	333,359	347,503
Cəmi müqavilə üzrə aktivlər	500,038	521,254

Müqavila aktivisi müştəriyə verilən mal və ya xidmətlər müqabilində ödəniş hüququdur. Əgər Cəmiyyət müştəriyə kompensasiya ödəmədən və ya ödəniş vaxtı çatana qədər mal və ya xidmətlərin göstərilməsini həyata keçirirsə, müqavila aktivisi şərti olaraq qazanılmış kompensasiya üzrə uçota alınır.

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXINDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

14. AVANS ÖDƏNİŞLƏRİ

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Ticarət məqsədli mal-material ehtiyatları üzrə avans ödənişləri	35,940	64,453
Xidmətlər üzrə avans ödənişləri	<u>55,810</u>	<u>48,130</u>
Cəmi avans ödənişləri	<u>91,750</u>	<u>112,583</u>

15. MAL-MATERIAL EHTİYATLARI

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Toner və kartric	379,519	269,676
Printer	318,066	287,726
Kağız	20,119	5,930
Digər mal-material ehtiyatları	<u>28,190</u>	<u>30,692</u>
Cəmi mal-material ehtiyatları	<u>745,894</u>	<u>594,024</u>

16. DİGƏR CARI AKTİVLƏR

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
ƏDV deposit hesabı	32,064	25,772
Alınacaq ƏDV	<u>17,940</u>	-
Cəmi digər cari aktivlər	<u>50,004</u>	<u>25,772</u>

"MAX" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

17. ƏMLAK, TİKİLİ VƏ AVADANLIQLAR

	Aktivlərdən istifadə hüquq	Nəqliyyat vasitələri	Toner, kartric və printerlər	Digər	Cəmi
İllik dəyər					
1 yanvar 2021-ci il	<u>157,519</u>	<u>365,355</u>	<u>30,464</u>	<u>17,984</u>	<u>571,322</u>
Olavələr	-	-	-	487	487
31 dekabr 2021-ci il	<u>157,519</u>	<u>365,355</u>	<u>30,464</u>	<u>18,471</u>	<u>571,809</u>
Olavələr	<u>186,655</u>	-	-	-	<u>186,655</u>
31 dekabr 2022-ci il	<u>344,174</u>	<u>365,355</u>	<u>30,464</u>	<u>18,471</u>	<u>758,464</u>
Yığılmış amortizasiya					
1 yanvar 2021-ci il	<u>(129,550)</u>	<u>(130,188)</u>	<u>(6,009)</u>	<u>(3,548)</u>	<u>(269,295)</u>
İl üzrə amortizasiya xərci	<u>(23,739)</u>	<u>(72,069)</u>	<u>(6,009)</u>	<u>(3,779)</u>	<u>(105,596)</u>
31 dekabr 2021-ci il	<u>(153,289)</u>	<u>(202,257)</u>	<u>(12,018)</u>	<u>(7,327)</u>	<u>(374,891)</u>
İl üzrə amortizasiya xərci	<u>(57,083)</u>	<u>(72,069)</u>	<u>(6,009)</u>	<u>(3,779)</u>	<u>(138,940)</u>
31 dekabr 2022-ci il	<u>(210,372)</u>	<u>(274,326)</u>	<u>(18,027)</u>	<u>(11,106)</u>	<u>(513,831)</u>
Xalis qalıq dəyəri					
31 dekabr 2022-ci il	<u>133,802</u>	<u>91,029</u>	<u>12,437</u>	<u>7,365</u>	<u>244,633</u>
31 dekabr 2021-ci il	<u>4,230</u>	<u>163,098</u>	<u>18,446</u>	<u>11,144</u>	<u>196,918</u>

18. KREDİTOR BORCLARI VƏ DİGƏR ÖDƏNİLƏCƏK VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Ticarət məqsədilə mal-material chtiyatları üzrə kreditor borcları	<u>335,212</u>	<u>238,885</u>
Xidmətlər üzrə kreditor borcları	<u>54,014</u>	<u>17,823</u>
Cəmi kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	<u>389,226</u>	<u>256,708</u>

19. ÖDƏNİLƏCƏK DİVİDENDLƏR

İl ərzində elan edilmiş və ödənilmiş dividendlər aşağıdakılardır:

	31 dekabr 2022-ci il
1 yanvar 2021-ci il tarixinə ödəniləcək dividendlər	<u>479,904</u>
İl ərzində elan edilmiş dividendlər və geri çəkilmiş vəsaitlər	<u>180,822</u>
İl ərzində ödənilmiş dividendlər və geri çəkilmiş vəsaitlər	<u>(352,522)</u>
31 dekabr 2021-ci il tarixinə ödəniləcək dividendlər	<u>308,204</u>
İl ərzində geri çəkilmiş vəsaitlər	<u>176,889</u>
İl ərzində ödənilmiş dividendlər və geri çəkilmiş vəsaitlər	<u>(338,889)</u>
31 dekabr 2021-ci il tarixinə ödəniləcək dividendlər	<u>146,204</u>

"MAX" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Azerbaycan manatı ilə)

20. İCARƏ ÖHDƏLİYİ

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
İcarə öhdəliyi:		
Cari	70,119	9,645
Uzunmüddətli	<u>71,351</u>	-
Cəmi icarə öhdəliyi	<u>141,470</u>	<u>9,645</u>

31 dekabr 2022-ci il tarixinə gələcək minimal icarə ödənişləri aşağıdakı kimiidir:

	Minimal icarə ödənişləri		
	Bir il ərzində	Bir ildən beş ilədək	Cəmi
İcarə ödənişləri	72,409	87,150	159,559
Maliyyə xərcləri	<u>(2,290)</u>	<u>(15,799)</u>	<u>(18,089)</u>
31 dekabr 2022-ci il tarixinə xalis cari dəyər	<u>70,119</u>	<u>71,351</u>	<u>141,470</u>

31 dekabr 2021-ci il tarixinə gələcək minimal icarə ödənişləri aşağıdakı kimiidir:

	Minimal icarə ödənişləri		
	Bir il ərzində	Bir ildən beş ilədək	Cəmi
İcarə ödənişləri	9,700	-	9,700
Maliyyə xərcləri	<u>(55)</u>	-	<u>(55)</u>
31 dekabr 2021-ci il tarixinə xalis cari dəyər	<u>9,645</u>	<u>-</u>	<u>9,645</u>

Maliyyə öhdəliklərinin ilin əvvəlinə və sonuna olan məbləğləri ilə maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə müvafiq nağd və nağdsız dəyişikliklərlə uyğunlaşdırılması aşağıdakı kimiidir:

1 yanvar 2022-ci il tarixinə	Pul axınları	Nağdsız dəyişikliklə r Faiz xərci	Nağdsız dəyişikliklə r Aktivlərd ən istifadə hüququnu	Nağdsız dəyişikliklər Yenidən təsnifləşdir mə	31 dekabr 2022-ci il tarixinə
Uzunmüddətli hissə	-	-	-	-	71,351
Cari hissə	9,645	<u>(71,895)</u>	17,065	186,655	<u>(71,351)</u>
	<u>9,645</u>	<u>(71,895)</u>	<u>17,065</u>	<u>186,655</u>	<u>-</u>
					<u>141,470</u>

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azerbaycan manatı ilə)

I yanvar 2021-ci il tarixinə	Pul axınları	Nağdsız daiyikliklə r	Nağdsız daiyiklikl or	Nağdsız daiyikliklər	31 dekabr 2021-ci il tarixinə
	Ödənilmiş əsas məbləğ və faiz	Faiz xərci	Aktivlərd ən istifadə təsnifləşdirilmə	Yenidən təsnifləşdirilmə	
Uzunmüddətli hissə	27,564	-	-	-	(27,564)
Cari hissə	48,433	(74,700)	8,348	-	27,564
	<u>75,997</u>	<u>(74,700)</u>	<u>8,348</u>	<u>-</u>	<u>9,645</u>

21. BORC ALINMIS VƏSAİTLƏR

Kreditor	Effektiv faiz dərəcəsi	Valyuta növü	Son ödəniş tarixi	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Bank kredit 1	13%	AZN	29 aprel 2022-ci il	-	100,000
Bank kredit 2	13%	AZN	8 avqust 2022-ci il	-	84,445
			22 sentyabr 2023-cü il		
Bank kredit 3	17%	AZN		8,521	-
Digər kredit 1	15.2%	USD	11 may 2023-cü il	119,000	119,000
Cəmi borc alınmış vəsaitlər				127,521	303,445

30 aprel 2021-ci il tarixində Cəmiyyət və “Kapital Bank” ASC arasında illik 13% faiz dərəcəsi ilə maksimal məbləği 100,000 AZN olan və 29 aprel 2022-ci il tarixinədək qüvvədə olan kredit xətti müqaviləsi imzalanmışdır. 31 dekabr 2022-ci il tarixinə bu kreditlə bağlı qalıq məbləğ yoxdur (2021-ci il: 100,000 AZN).

30 aprel 2021-ci il tarixində Cəmiyyət və “Kapital Bank” ASC arasında illik 13% faiz dərəcəsi ilə maksimal məbləği 144,660 AZN olan və 8 avqust 2022-ci il tarixinədək qüvvədə olan kredit xətti müqaviləsi imzalanmışdır. 31 dekabr 2022-ci il tarixinə bu kreditlə bağlı qalıq məbləğ yoxdur (2021-ci il: 84,445 AZN).

22 sentyabr 2022-ci il tarixində Cəmiyyət və “Kapital Bank” ASC arasında illik 17% faiz dərəcəsi ilə maksimal məbləği 500,000 AZN olan və 22 sentyabr 2023-cü il tarixinədək qüvvədə olan kredit xətti müqaviləsi imzalanmışdır. 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il ərzində Cəmiyyət overdraft hesabından müvafiq olaraq 243,838 AZN və 235,317 AZN məbləğində vəsait əldə etmişdir. 31 dekabr 2022-ci il tarixinə ödənilməmiş məbləğ 8,521 AZN təşkil etmişdir.

11 may 2017-ci il tarixində, Cəmiyyət və cənab Zeynal Əsgərov (fiziki şəxs) arasında illik 15.2% faiz dərəcəsi ilə maksimal məbləği 119,000 AZN olan və 11 may 2022-ci il tarixinədək qüvvədə olan kredit müqaviləsi bağlanmışdır. 31 dekabr 2021-ci il tarixindən etibarən müqavilənin qalıq məbləğ 119,000 AZN təşkil edir.

"MAX" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Maliyyə öhdəliklərinin ilin əvvəlinə və sonuna olan məbləğləri ilə maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə müvafiq nağd və nağdsız dəyişikliklərlə uyğunlaşdırılması aşağıdakı kimidir:

1 yanvar 2022-ci il 303,445

Pul axınları

Daxilolmalar	243,838
Yenidən ödənilmiş vəsaitlər	(419,762)
Ödənilmiş faiz	<u>(33,980)</u>

Nağdsız dəyişiklik

Faiz xərci	<u>33,980</u>
------------	---------------

31 dekabr 2022-ci il 127,521

1 yanvar 2021-ci il 363,660

Pul axınları

Daxilolmalar	244,660
Yenidən ödənilmiş vəsaitlər	(304,875)
Ödənilmiş faiz	<u>(55,000)</u>

Nağdsız dəyişiklik

Faiz xərci	<u>55,000</u>
------------	---------------

31 dekabr 2021-ci il 303,445

22. NİZAMNAMƏ KAPİTALI

31 dekabr 2022 və 31 dekabr 2021-ci il tarixlərinə Cəmiyyətin nizamnamə kapitalı emissiya edilmiş, ödənilmiş və dəyəri 2 manat olan 1,000 paydan ibarət olmuşdur.

23. TƏƏHHÜDLƏR VƏ ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

Məhkəmə prosedurları

Vaxtaşırı olaraq və adı fəaliyyət gedişində müştərilər və üçüncü şəxslər tərəfindən Cəmiyyətə qarşı iddialar irəli sürülür. Cəmiyyətin rəhbərliyi hesab edir ki, bu iddialarla bağlı heç bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq ilkin maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün heç bir ehtiyat yaradılmamışdır.

Vergi qanunvericiliyi

Cəmiyyətə tətbiq edilən vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şəhərlərə və tez-tez baş verə bilən dəyişikliklərə məruz qalır. Cəmiyyətin əməliyyatlarına və fəaliyyətinə tətbiq edilən belə qanunvericiliyə dair rəhbərliyin şəhərlərinə müvafiq müvafiq səlahiyyətli orqanlar tərəfindən etiraz edilə bilər.

"MAX" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azerbaycan manatı ilə)

Azərbaycan Respublikasında baş vermiş son hadisələr əsasında vergi orqanlarının qanunvericiliyi şərh edərkən və vergilərin məbləğini müəyyənləşdirərkən daha sərt mövqe nümayiş etdirə bilməsi və keçmişdə etiraz edilməyən əməliyyat və fəaliyyətlərə yenidən baxıla bilməsi qənaətinə gəlmək olar. Bunun nəticəsində, Cəmiyyətə qarşı böyük məbləğdə əlavə vergilər, cərimələr və faizlər hesablana bilər. Azərbaycan vergi orqanları tərəfindən vergi ödəyicisinin son üç təqvim ilindən çox olmayan fəaliyyəti yoxlanıla bilər. Qanunvericiliklə müəyyən olunmuş xüsusi hallarda yoxlama daha artıq dövrləri əhatə edə bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, onun tərəfindən müvafiq qanunvericiliyin şərhi düzgündür və vergi, xarici valyuta və gömrükli bağlı Cəmiyyətin mövqelərində əhəmiyyətli dəyişikliklər baş verməyəcək.

24. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

"Olaqalı tərəflərlə bağlı qeydlər" adlı 24 sayılı MUBS standartının tələblərinə əsasən əlaqəli tərəflər və ya əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aşağıdakılardan ibarətdir:

- Cəmiyyətin birbaşa, dolayısı yolla və ya hər hansı bir üçüncü tərəf vasitəsilə nəzarət etdiyi, nəzarətində olduğu və ya bərabər nəzarət altında olduğu tərəflər (buraya ana şirkətlər, törəmə müəssisələr, cyni səviyyədə olan törəmə müəssisələr aiddir); Cəmiyyətin fəaliyyətində marağı və bu fəaliyyətə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərmək imkanı olan şəxslər və Cəmiyyətin fəaliyyətinə ortaq nəzarət hayata keçirən şəxslər;
- Assosiasiya edilmiş müəssisələr – Cəmiyyət tərəfindən fəaliyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərilə biləcək, lakin törəmə və ya birgə müəssisə olmayan tərəflər;
- Cəmiyyətin və ya ana şirkətin idarə heyətinin üzvləri;
- (a) və ya (c) bəndlərində göstərilən şəxslərin yaxın ailə üzvləri;
- Müəssisələr tərəfindən idarə olunan, birgə nəzarət edilən və ya əhəmiyyətli dərəcədə təsirlənən və ya təsir edə biləcək tərəflər;
- (c) və ya (d) bəndlərində göstərilən şəxslər tərəfindən birbaşa və ya dolayısı yolla səsvermə hüquqlarının əhəmiyyətli hissəsini əlində cəmləşdirən nəzarətdə olan tərəflər, müəssisələr və birgə müəssisələr; və ya
- İş müddəti bitdikdən sonra Cəmiyyətin keçmiş işçiləri və ya Cəmiyyətin əlaqəli olduğu şəxs tərəfindən alınacaq mükafatlar.

Hər bir əlaqəli tərəf münasibətini nəzərdən keçirərkən diqqət yalnız hüquqi formaya deyil, cyni zamanda əlaqənin mahiyyətinə yönəldilmişdir.

31 dekabr 2022 və 31 dekabr 2021-ci il tarixlərinə Cəmiyyət və digər əlaqəli tərəflər arasındaki əməliyyatların təfərrüatları aşağıda qeyd edilmişdir:

Qeydlər	31 dekabr 2022-ci il		31 dekabr 2021-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qəliqlar	Maliyyə hesabatlarının hər bəndi üzrə cəmi kateqoriya	Əlaqəli tərəflərlə olan qəliqlar	Maliyyə hesabatlarının hər bəndi üzrə cəmi kateqoriya
Gəlir	6	1,840,871	3,321,430	1,429,643
Maliyyə xərcləri	9	33,980	51,045	55,000

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2022 və 31 dekabr 2021-ci il tarixlərinə Cəmiyyət və digər əlaqəli tərəflər arasındaki əməliyyatların təsərrüatları aşağıda qeyd edilmişdir:

Qeydlər	31 dekabr 2022-ci il		31 dekabr 2021-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarının hər bəndi üzrə cəmi kateqoriya	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarının hər bəndi üzrə cəmi kateqoriya
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	11	3.424	4.081	31.471
Ticarət fəaliyyəti ilə bağlı debitor borcları	12	69.856	227.887	-
Ödəniləcək dividendlər	19	146.204	146.204	308.204
Borc alınmış vəsaitlər	21	127.521	127.521	303.445

31 dekabr 2022 və 31 dekabr 2021-ci il tarixlərinə Cəmiyyətin əsas idarə heyətinə verilən ümumi kompensasiya aşağıdakı kimi olmuşdur.

Qeydlər	December 31, 2022		December 31, 2021	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarının hər bəndi üzrə cəmi kateqoriya	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarının hər bəndi üzrə cəmi kateqoriya
Əsas idarə heyəti İşçilərə verilmiş qısamüddətli kompensasiya	8	89.627	222.361	84.507

25. MALİYYƏ RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Cəmiyyətin fəaliyyəti üçün risklərin idarə edilməsi əməliyyatların mühüm elementini təşkil edir. Cəmiyyətin əməliyyatlarına təsir göstərəcək əsas risklər aşağıdakılardan ibarətdir:

- Kredit riski;
- Likvidlik riski;
- Bazar riski.

Cəmiyyətin rəhbərliyi anlayır ki, səmərəli risklərin idarə olunması sisteminə malik olmaq vacib şərtidir. Bu məqsədlə, Cəmiyyətin rəhbərliyi risk idarəetmə qrupu yaratmışdır. Bu qrupun əsas məqsədi Cəmiyyəti ehtimal edilən risklərə qarşı qorumaq və ona qarşıda qoyulan hədəflərə çatmaq imkanı yaratmaqdır. Risklərin idarə olunması qrupu vasitəsilə Cəmiyyətin rəhbərliyi, aşağıdakı risklərin idarə olunmasına nəzarət edir:

Kredit riski

Cəmiyyət kredit riskinə məruz qalır ki, bu zaman maliyyə alətinə tərəf olan bir iştirakçı öz öhdəliyini yerinə yetirə bilmir və digər tərəf buna görə maliyyə zərərinə uğrayır.

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Maksimal kredit riski

Cəmiyyətin məruz qaldığı maksimal kredit riski fərdi risklərdən və ümumi iqtisadiyyatın daşıdığı risklərdən asılı olaraq əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənir.

Coğrafi risk konsentrasiyası

Aktivlər, öhdəliklər və kreditlərlə bağlı öhdəliklər qarşı tərəfin fəaliyyət göstərdiyi ölkə üzrə təsnifləşdirilmişdir. Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən tərəfdaşların qeyri-rezident şirkət filialları ilə aparılmış əməliyyatlar üzrə qalıqları həmin tərəfdaşlar ilə qalıqlar kimi “Azərbaycan Respublikası” sütununda göstərilir. Nağd pul, bina və avadanlıqlar fiziki olaraq saxlanıldığı ölkə üzrə təsnifləşdirilmişdir.

31 dekabr 2022 və 31 dekabr 2021-ci il tarixlərinə Cəmiyyətin maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin coğrafi konsentrasiyası aşağıda verilmişdir:

	Azərbaycan Respublikası	İET ölkələri	Digər qeyri- İET ölkələri	31 dekabr 2022-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	4,081	-	-	4,081
Ticarət fəaliyyəti ilə bağlı debitor borcları	227,887	-	-	227,887
Müqavilə üzrə aktivlər	500,038	-	-	500,038
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	732,006	-	-	732,006
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	116,792	272,434	-	389,226
Ödəniləcək dividendlər	10,154	-	136,050	146,204
İcarə öhdəliyi	141,470	-	-	141,470
Borc alınmış vəsaitlər	127,521	-	-	127,521
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	395,937	272,434	136,050	804,421
XALIS MÖVQE	336,069	(272,434)	(136,050)	(72,415)
	Azərbaycan Respublikası	İET ölkələri	Digər qeyri- İET ölkələri	31 dekabr 2021-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	34,568	-	-	34,568
Ticarət fəaliyyəti ilə bağlı debitor borcları	93,949	-	-	93,949
Müqavilə üzrə aktivlər	521,254	-	-	521,254
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	649,771	-	-	649,771
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	17,824	147,285	91,599	256,708
Ödəniləcək dividendlər	40,610	-	267,594	308,204
İcarə öhdəliyi	9,645	-	-	9,645
Borc alınmış vəsaitlər	303,445	-	-	303,445
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	371,524	147,285	359,193	878,002
XALIS MÖVQE	278,247	(147,285)	(359,193)	(228,231)

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azerbaycan manatı ilə)

Likvidlik riski

Likvidlik riski Cəmiyyətin ödəmə vaxtı çatmış maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirə bilməyəcəyi təqdirdə yaranan riskdir. Likvidliyin idarə edilməsinə Cəmiyyətin yanaşması qəbul olunması mümkün olmayan zərərlərə və ya şirkətin nüfuzuna ziyan vurulmasına səbəb olmadığı zaman borclarını ödəmək üçün hər zaman kifayət qədər likvidliyə sahib olmasını təmin etməkdir.

Likvidlik riskini idarə etmək məqsədi ilə Cəmiyyət kifayət qədər pul ehtiyatları və borc öhdəlikləri saxlayır, proqnozlaşdırılmış və faktiki pul vəsaitlərinin hərəkətinə davamlı olaraq nəzarət edir.

Cəmiyyət, gözlənilən əməliyyat xərcəri, maliyyə öhdəlikləri və investisiya fəaliyyatlarını maliyyələşdirmək üçün tələb olunan pul vəsaitinin kifayət qədər olmasından əmin olmaq üçün aylıq olaraq maliyyə planı hazırlanır. Cəmiyyət, kreditor borcları ilə bağlı standart ödəniş dövrlərini inkişaf etdirir və təchizatçılara və podratçılarla ödənilən ödənişlərin vaxtına nəzarət edir.

Aşağıdakı cədvəldə faiz ödənişləri daxil olmaqla müqavilədə nəzərdə tutulmuş güzəstsiz ödənişlər əsasında Cəmiyyətin maliyyə öhdəliklərinin ödəmə tarixinə qədər olan müddəti əks olunur. Tələbnamə əsasında həyata keçirilən ödənişlər tələbnamənin dərhal verildiyi təxmini ilə təsnifləşdirilir. Müvafiq olaraq, bu öhdəliklər 1 ildən az müddət ərzində ödəniləcək vəsait olaraq qeydə alınır.

Cəmiyyətin 31 dekabr 2022 və 31 dekabr 2021-ci il tarixlərinə olan maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin likvidlik riski aşağıdakı kimidir:

	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilədək	1 ilədən 5 ilədək	31 dekabr 2022-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	4,081	-	-	-	4,081
Ticarət fəaliyyəti ilə bağlı debitor borcları	227,887	-	-	-	227,887
Müqavila üzrə aktivlər	13,889	27,780	125,010	333,359	500,038
Cəmi maliyyə aktivləri	245,857	27,780	125,010	333,359	732,006
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	389,226	-	-	-	389,226
Ödəniləcək dividendlər	146,204	-	-	-	146,204
Icarə öhdəliyi	6,099	12,161	51,859	71,351	141,470
Borc alınmış vəsaitlər	8,521	-	119,000	-	127,521
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	550,050	12,161	170,859	71,351	804,421
Likvidlik boşluğu	(304,193)	15,619	(45,849)	262,008	(72,415)
Məcmu likvidlik boşluğu	(304,193)	(288,574)	(334,423)	(72,415)	

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azerbaycan manatı ilə)

	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	31 dekabr 2021-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	34,568	-	-	-	34,568
Ticarət fəaliyyəti ilə bağlı debitor borcları	93,949	-	-	-	93,949
Müqavila üzrə aktivlər	14,479	28,958	130,314	347,503	521,254
Cəmi maliyyə aktivləri	142,996	28,958	130,314	347,503	649,771
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	256,708	-	-	-	256,708
Ödəniləcək dividendlər	308,204	-	-	-	308,204
İcarə öhdəliyi	6,170	3,475	-	-	9,645
Borc alınmış vəsaitlər	8,829	27,650	266,966	-	303,445
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	579,911	31,125	266,966	-	878,002
Likvidlik boşluğu	(436,915)	(2,167)	(136,652)	347,503	(228,231)
Məemu likvidlik boşluğu	(436,915)	(439,082)	(575,734)	(228,231)	

31 dekabr 2022 və 31 dekabr 2021-ci il tarixlərinə Cəmiyyətdə mənfi məcmu likvidlik boşluğu yaranmışdır. Cəmiyyətin rəhbərliyi bu boşluğu əməliyyatlar vasitəsilə gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti və borc vəsaitlərinin restrukturizasiyası vasitəsilə doldurmağı planlaşdırır.

Cəmiyyətin likvidlik mövqeyi müsbət boşluq nümayiş etdirməyincə, səhmdarlarla dividendlər ödənilməyəcək.

Bazar riski

Bazar riski xarici valyuta məzənnələri və faiz dərəcələri kimi bazar qiymətlərində dəyişikliklərin Cəmiyyətin gəlirinə və ya maliyyə alətləri üzrə ehtiyatların dəyərinə təsir göstərəcək riskdir. Bazar riski valyuta və faiz dərəcəsi risklərindən ibarətdir.

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

Xarici valyuta riski

Məzənnə fərqlərindən asılı olaraq maliyyə alətinin dəyərindəki dəyişmələr xarici valyuta riski adlanır. Aşağıdakı cədvəl əsas idarə heyətinin nəzərdən keçirdiyi hesabatlara əsasən valyuta risklərini ümumiləşdirir:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər	31 dekabr 2022-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	4,081	-	-	-	4,081
Ticarət fəaliyyəti ilə bağlı debitor borcları	177,565	50,322	-	-	227,887
Müqavila üzrə aktivlər	500,038	-	-	-	500,038
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	681,684	50,322	-	-	732,006

MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ

Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	116,793	272,433	-	-	389,226
Ödəniləcək dividendlər	146,204	-	-	-	146,204
İcarə öhdəliyi	141,470	-	-	-	141,470
Borc alınmış vəsaitlər	8,521	119,000	-	-	127,521
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
	412,988	391,433	-	-	804,421
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	268,696	(341,111)	-	-	(72,415)

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər	31 dekabr 2021-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	34,568	-	-	-	34,568
Ticarət fəaliyyəti ilə bağlı debitor borcları	42,573	51,376	-	-	93,949
Müqavila üzrə aktivlər	521,254	-	-	-	521,254
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	598,395	51,376	-	-	649,771

MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ

Kreditor borcları və digər ödəniləcək vəsaitlər	17,824	133,971	13,314	91,599	256,708
Ödəniləcək dividendlər	308,204	-	-	-	308,204
İcarə öhdəliyi	9,645	-	-	-	9,645
Borc alınmış vəsaitlər	184,445	119,000	-	-	303,445
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
	520,118	252,971	13,314	91,599	878,002
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	78,277	(201,595)	(13,314)	(91,599)	(228,231)

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARIXINDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan manatı ilə)

26. MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

31 dekabr 2022 və 31 dekabr 2021-ci il tarixlərinə Cəmiyyətin ədalətli dəyərdə ölçülən maliyyə alətləri mövcud olmamışdır.

Aşağıdakı cədvəl ədalətli dəyərlə ölçülməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən edir və onları ədalətli dəyər iyerarxiyasındaki hər bir ədalətli dəyərin ölçülməsinin təsnif olunduğu səviyyə üzrə təhlil edir:

Aşağıdakılardan istifadə etməklə ədalətli dəyərin ölçüləsi

Maliyyə alətlərinin təsnifati	Qiymətləndirmə tarixi	Faali bazarda olunmuş qiymətlər (1-ci Səviyyə)	Müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli məlumatlar (2-ci Səviyyə)	Müşahidə edilə bilənməyən əhəmiyyətli məlumatlar (3-cü Səviyyə)	Cəmi
----------------------------------	--------------------------	---	--	---	------

Ədalətli dəyərləri açıqlanan aktivlər

Pul vasaitləri və onların ekvivalentləri	Amortizasiya olunmuş dəyərdə maliyyə aktivləri	31 dekabr 2022-ci il	4,081	-	-	4,081
Ticarət fəaliyyəti ilə bağlı debitör borcları	Amortizasiya olunmuş dəyərdə maliyyə aktivləri	31 dekabr 2022-ci il	-	-	227,887	227,887
Müqavila üzrə aktivlər	Amortizasiya olunmuş dəyərdə maliyyə aktivləri	31 dekabr 2022-ci il	-	-	500,038	500,038

Ədalətli dəyərləri açıqlanan öhdəliklər

Kreditor borcları və digər ödeniləcək vasaitlər	Amortizasiya olunmuş dəyərdə maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2022-ci il	-	-	389,226	389,226
Ödeniləcək dividendlər	Amortizasiya olunmuş dəyərdə maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2022-ci il	-	-	146,204	146,204
Icarə öhdəlikləri	Amortizasiya olunmuş dəyərdə maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2022-ci il	-	-	141,470	141,470
Borc vasaitləri	Amortizasiya olunmuş dəyərdə maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2022-ci il	-	-	127,521	127,521

"MAX" MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDE BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azerbaycan manatı ilə)

Aşağıdakılardan istifadə etməklə ədalətli dəyərin ölçüləsi

Maliyyə alətlərinin təsnifatı	Qiymatləndirmə tarixi	Fəal bazarda təyin olunmuş qiymətlər (1-ci Səviyyə)	Müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli məlumatlar (2-ci Səviyyə)	Müşahidə edilə bilməyən əhəmiyyətli məlumatlar (3-cü Səviyyə)	Cəmi
Ədalətli dəyərləri açıqlanan aktivlər					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	Amortizasiya olunmuş dəyərdə maliyyə aktivləri	31 dekabr 2021- ci il	34,568	-	34,568
Ticarət fəaliyyəti ilə bağlı debitor borcuları	Amortizasiya olunmuş dəyərdə maliyyə aktivləri	31 dekabr 2021- ci il	-	93,949	93,949
Müqavila üzrə aktivlər	Amortizasiya olunmuş dəyərdə maliyyə aktivləri	31 dekabr 2021- ci il	-	521,254	521,254
Ədalətli dəyərləri açıqlanan öhdəliklər					
Kreditor borcuları və digər ödəniləcək vəsaitlər	Amortizasiya olunmuş dəyərdə maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2021- ci il	-	256,708	256,708
Ödəniləcək dividendlər	Amortizasiya olunmuş dəyərdə maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2021- ci il	-	308,204	308,204
Icarə öhdəlikləri	Amortizasiya olunmuş dəyərdə maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2021- ci il	-	9,645	9,645
Borc vəsaitləri	Amortizasiya olunmuş dəyərdə maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2021- ci il	-	303,445	303,445

Ədalətli dəyərdə göstərilənməyən maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyəri

Aşağıda, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ədalətli dəyərlə göstərilənməyən Cəmiyyətin maliyyə
alətlərinin qalıq dəyəri və ədalətli dəyərləri müqayisə edilir. Cədvəldə qeyri-maliyyə aktivlərinin və qeyri-
maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyəri göstərilmir:

Qalıq dəyəri 31 dekabr 2022-ci il	Ədalətli dəyər 31 dekabr 2022-ci il	Tanınmamış mənfəət/ (zərər) 31 dekabr 2022-ci il	Qalıq dəyəri 31 dekabr 2021-ci il	Ədalətli dəyər 31 dekabr 2021-ci il	Tanınmamış mənfəət/ (zərər) 31 dekabr 2021-ci il
---	---	--	---	---	--

Maliyyə aktivləri

Pul vəsaitləri və onların 2022-ci il	4,081	4,081	-	34,568	34,568	-
Ticarət fəaliyyəti ilə bağlı debitor borcuları	227,887	227,887	-	93,949	93,949	-
Müqavila aktivləri	500,038	500,038	-	521,254	521,254	-

Maliyyə öhdəlikləri

Kreditor borcuları və digər ödəniləcək dividendlər	389,226	389,226	-	256,708	256,708	-
Icarə öhdəliyi	146,204	146,204	-	308,204	308,204	-
Borc vəsaitləri	141,470	141,470	-	9,645	9,645	-
	127,521	127,521	-	303,445	303,445	-

Reallaşdırılmamış ədalətli dəyərdə cəmi tanınmamış dəyişiklik

“MAX” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azerbaycan manatı ilə)

Ədalətli dəyəri qalıq dəyərinə yaxın olan maliyyə aktivləri və öhdəliklər

Likvid və ya ödəmə dövrü qısamüddətli (üç aydan daha az) olan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri üzrə onların qalıq dəyərlərinin ədalətli dəyərlərinə yaxın olması hesab edilir. Bu fərziyyə həmçinin xüsusi ödəmə müddəti və dəyişən dərəcəli maliyyə alətləri olmadan, depozitlərə də tətbiq edilir.

Sabit və dəyişən dərəcəli maliyyə alətləri

Fəal bazar qiyməti olan borc alətləri üzrə ədalətli dəyər təyin edilmiş bazar qiymətləri əsasında müəyyən edilir. Fəal bazar qiyməti olmayan borc alətlərinin ədalətli dəyəri, hal-hazırda oxşar şərtlər, kredit riski və qalan ödəmə müddəti üzrə borc üçün mövcud olan dərəcələri istifadə etməklə pul vəsaitlərinin gələcək hərəkəti azaldılmaqla qiymətləndirilir.